

แผนกิจกรรมการศึกษา

ชุดวิชา 41797 การศึกษาค้นคว้าอิสระ

Independent Study

ภาคต้น ปีการศึกษา 2568

หลักสูตรนิติศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชานิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

คำนำ

นักศึกษาที่เลือกศึกษาแผน ข จะต้องทำการศึกษาค้นคว้าอิสระและสอบผ่านก่อนจบการศึกษา วิธีการทำการศึกษาค้นคว้าอิสระ นักศึกษาทุกคนได้ศึกษามาแล้วในชุดวิชาการระเบียบวิธีวิจัยและการวิจัยทางนิติศาสตร์ สำหรับชุดวิชาค้นคว้าอิสระเป็นชุดวิชาที่นักศึกษาต้องศึกษาและทำวิจัยในหัวข้อที่นักศึกษาสนใจ โดยนำเอาหลักการวิจัยในชุดวิชาการระเบียบวิธีวิจัยและการวิจัยทางนิติศาสตร์มาใช้

แผนกิจกรรมการศึกษาชุดวิชาการค้นคว้าอิสระนี้ คณะกรรมการบริหารชุดวิชาได้จัดทำขึ้นเพื่อเป็นกรอบการทำงานของนักศึกษา หากนักศึกษาสามารถทำงานได้ตามกรอบแผนกิจกรรมที่วางไว้ นักศึกษาก็สามารถที่จะเข้าสอบได้ภายในกำหนดระยะเวลาตามตารางการศึกษา แผนกิจกรรมการศึกษาได้กำหนดให้นักศึกษาได้พบกับอาจารย์ที่ปรึกษาในการสัมมนาเข้มชุดวิชาค้นคว้าอิสระ จำนวน 2 ครั้ง ซึ่งนักศึกษาต้องปฏิบัติตามตารางที่กำหนดไว้โดยเคร่งครัดเพื่อให้งานของนักศึกษาสามารถดำเนินการไปได้อย่างต่อเนื่อง

คณะกรรมการบริหารชุดวิชาการศึกษาค้นคว้าอิสระ

รายละเอียดชุดวิชา 41797 การศึกษาค้นคว้าอิสระ

คำอธิบายชุดวิชา

โครงสร้างและรูปแบบการศึกษาค้นคว้าอิสระ การเลือกปัญหาสำหรับการศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับกฎหมายธุรกิจ กฎหมายมหาชน กฎหมายอาญาและกระบวนการยุติธรรม การเขียนและเสนอโครงการศึกษาค้นคว้า การดำเนินการศึกษาเฉพาะเรื่องอย่างเป็นระบบ การรวบรวมและวิเคราะห์สนับสนุนการศึกษาค้นคว้า และการเสนอผลการศึกษาค้นคว้าอิสระ

วัตถุประสงค์ชุดวิชา

1. เพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจ และสามารถอธิบายความรู้และความเข้าใจ รวมทั้งสามารถศึกษาค้นคว้า หรือทำวิจัยทางนิติศาสตร์ ในหัวข้อที่น่าสนใจได้
2. เพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจ และสามารถศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองในหัวข้อที่น่าสนใจระดับปริญญาโท แล้วเรียบเรียงเขียนเป็นรายงานทางวิชาการได้

ปฏิทินการศึกษาภาคต้น ปีการศึกษา 2568

ชุดวิชา 41797 การศึกษาค้นคว้าอิสระ

วันแรกของการศึกษาภาคต้น ปีการศึกษา 2568

วันที่ 15 กันยายน 2568

วันสุดท้ายของการส่ง แบบ บศ.ข1 บศ.ข2 และบรรณานุกรม

วันที่ 26 กันยายน 2568

สัมมนาครั้งที่ 1 วันที่ 16 – 17 ตุลาคม 2568

วันที่	เวลา	เรื่อง
16 ตุลาคม 2568	09.00-12.00 น.	ร่วมฟังบรรยายสัมมนาเชิงชุดวิชาการศึกษาค้นคว้าอิสระ และชุดวิชาวิทยานิพนธ์ 1-2-3-4
	13.00 น. เป็นต้นไป	นักศึกษาเข้าพบอาจารย์ที่ปรึกษา
17 ตุลาคม 2568	ตั้งแต่เวลา 09.00 น.	นักศึกษาเข้าฟังการให้ความรู้เกี่ยวกับการใช้ระบบ iThesis บรรยายโดยเจ้าหน้าที่ฝ่ายส่งเสริมมาตรฐานบัณฑิตศึกษา สำนักบัณฑิตศึกษา

กำหนดให้นักศึกษาการศึกษาค้นคว้าอิสระทุกคนเข้าร่วมสัมมนาครั้งที่ 1วันที่ 16 – 17 ตุลาคม 2568สัมมนาครั้งที่ 2

ให้นักศึกษาประสานกับอาจารย์ที่ปรึกษาในการเข้าพบอาจารย์ที่ปรึกษาในการเข้าสัมมนาครั้งที่ 2

หมายเหตุ

- กำหนดให้นักศึกษาที่ลงทะเบียนเรียนชุดวิชาการศึกษาค้นคว้าอิสระภาคต้น ปีการศึกษา 2568 ทุกคน ต้องจัดส่ง แบบ บศ.ข1 บศ.ข2 และบรรณานุกรม (ไฟล์ Word และ ไฟล์ PDF ให้กับสาขาวิชานิติศาสตร์ เท่านั้น (คุณทิพรรัตน์ วงษ์พรหม จิตรีถิน) หรือส่งผ่าน e-mail :

tipparat30@hotmail.com ภายในวันที่สาขาวิชากำหนด

- ทั้งนี้ นักศึกษาสามารถระบุชื่ออาจารย์ที่นักศึกษาประสงค์ให้เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อประกอบการพิจารณาในเบื้องต้น ในเอกสารแบบขออนุมัติทำการศึกษาค้นคว้าอิสระ บศ.ข1, บศ.ข2

- กรณีนักศึกษาที่มีอาจารย์ที่ปรึกษาอยู่แล้ว ให้ระบุชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาลงในแบบ บศ.ข1, บศ.ข2

- นักศึกษาการศึกษาค้นคว้าอิสระทุกคนจะต้องเข้าร่วมการสัมมนาครั้งที่ 1 ในวันเวลาที่สาขาวิชากำหนด

รายละเอียดกิจกรรมการศึกษาค้นคว้าอิสระ

กิจกรรมการศึกษาค้นคว้าอิสระ

กิจกรรมที่กำหนดให้ทำก่อนเข้าสัมมนาครั้งที่ 1 หลังจากที่นักศึกษาได้ลงทะเบียนเรียนชุดวิชาการศึกษาค้นคว้าอิสระแล้ว นักศึกษาจะต้องนำเสนอหัวข้อการศึกษาค้นคว้าอิสระโดยจัดส่งเอกสารแบบขออนุมัติทำการศึกษาค้นคว้าอิสระ(บศ.ข.1) แบบเสนอโครงร่างการศึกษาค้นคว้าอิสระ (บศ.ข.2) และบรรณานุกรม ให้สาขาวิชานิติศาสตร์ภายในวันที่กำหนด โดยจะต้องส่งก่อนวันสัมมนาเข้ม ครั้งที่ 1 เพื่อให้สาขาวิชาดำเนินการจัดอาจารย์ที่ปรึกษาให้ต่อไป

หมายเหตุ

- กำหนดให้นักศึกษาที่ลงทะเบียนเรียนชุดวิชาการศึกษาค้นคว้าอิสระภาคต้น ปีการศึกษา 2568 ทุกคน ต้องจัดส่ง แบบ บศ.ข.1 บศ.ข.2 และบรรณานุกรม (ไฟล์ Word และ ไฟล์ PDF ให้กับสาขาวิชานิติศาสตร์ เท่านั้น (คุณทิพรรัตน์ วงษ์พรหม จิตรีถิน) หรือส่งผ่าน e-mail :

tipparat30@hotmail.com ภายในวันที่สาขาวิชากำหนด

- นักศึกษาที่เปลี่ยนหัวข้อรายงานการศึกษาค้นคว้าอิสระหลังจากที่ได้ดำเนินการส่งแบบขออนุมัติทำการศึกษาค้นคว้าอิสระ(บศ.ข.1) และแบบเสนอโครงร่างการศึกษาค้นคว้าอิสระ (บศ.ข.2)ให้สาขาวิชาแล้ว หากนักศึกษามีการปรับเปลี่ยนชื่อหัวข้อต้องดำเนินการแจ้งสาขาวิชานิติศาสตร์ที่ คุณปณิวรรณ สังข์เจริญ ทุกครั้ง โดยใช้แบบฟอร์มขอแจ้งการเปลี่ยนแปลงหัวข้อการศึกษาค้นคว้าอิสระ

- ในกรณีที่นักศึกษามีอาจารย์ที่ปรึกษาแล้วหรือนักศึกษาที่ลงทะเบียนแก้สัญลักษณ์ I จะต้องส่งแบบขออนุมัติทำการศึกษาค้นคว้าอิสระ (บศ.ข.1) และแบบเสนอโครงร่างการศึกษาค้นคว้าอิสระ (บศ.ข.2) ใหม่ทุกครั้งที่ลงทะเบียน และให้นักศึกษาระบุอาจารย์ที่ปรึกษาให้สาขาวิชาทราบเพื่อจัดอาจารย์ที่ปรึกษาท่านเดิมให้

ภาระงานที่กำหนดให้ทำในการสัมมนาเข้มครั้งที่ 1

ชุดวิชาการศึกษาค้นคว้าอิสระ นักศึกษามีภาระงานต้องส่งอาจารย์ที่ปรึกษาในการสัมมนาเข้มครั้งที่ 1 คือ ต้องเตรียมข้อมูลการวิจัยและประเด็นปัญหาต่างๆ เพื่อขอคำแนะนำเมื่อมาพบอาจารย์ที่ปรึกษา และให้อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบ ให้คำแนะนำในการทำการศึกษาค้นคว้าอิสระ และต้องนำคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษามาปรับแก้จนให้แล้วเสร็จ เพื่อนำเสนออาจารย์ที่ปรึกษา ในการสัมมนาเข้ม ครั้งที่ 2

ภาระงานที่ต้องส่งอาจารย์ที่ปรึกษาในครั้งนี้มีดังนี้

ส่วนที่ 1 ประกอบด้วย

- ชื่อเรื่อง
- บทที่ 1 บทนำ
 1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา
 2. วัตถุประสงค์
 3. กรอบแนวคิดของการวิจัย (ถ้ามี)
 4. ประเด็นปัญหาการวิจัย (ถ้ามี)
 5. สมมติฐาน (ถ้ามี)
 6. ขอบเขตการวิจัย
 7. คำนิยามศัพท์เฉพาะ หรือ คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย (ถ้ามี)
 8. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ
 9. วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง
 10. ระเบียบวิธีวิจัย

ส่วนที่ 2 แนวคิด ทฤษฎี ที่เกี่ยวข้อง

- บทที่ 2
- บทที่ 3

หมายเหตุ หลังจากวันสัมมนาเข้มครั้งที่ 1 นักศึกษาต้องปรับแก้ไขงานตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษา และดำเนินการส่งให้อาจารย์ที่ปรึกษา (โดยส่งผ่านเจ้าหน้าที่งานการศึกษาค้นคว้าอิสระ สาขาวิชานิติศาสตร์) เพื่อให้อาจารย์ที่ปรึกษาให้คำแนะนำเพิ่มเติมและสามารถนำไปปรับแก้ไขก่อนวันสัมมนาเข้ม ครั้งที่ 2

ภาระงานที่กำหนดให้ทำในการสัมมนาเข้มครั้งที่ 2

ชุดวิชาการศึกษาค้นคว้าอิสระ (สัมมนาเข้ม ครั้งที่ 2) นักศึกษามีภาระงานต้องส่งอาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อให้อาจารย์ที่ปรึกษาได้ตรวจสอบ ให้คำแนะนำและต้องเสนองานที่ปรับแก้ตามที่อาจารย์ให้คำแนะนำมา เสนออาจารย์ที่ปรึกษา โดยมีภาระงานที่ต้องส่งอาจารย์ที่ปรึกษาในครั้งนี้ ดังนี้

ส่วนที่ 1

- บทที่ 4 บทวิเคราะห์

ส่วนที่ 2

- บทที่ 5 บทสรุปและข้อเสนอแนะ

ทั้งนี้ นักศึกษาต้องเสนองานที่ปรับแก้ตามที่อาจารย์ให้คำแนะนำ หากอาจารย์ที่ปรึกษาเห็นว่างานของนักศึกษาได้แก้ไขเรียบร้อยแล้วนักศึกษาจึงสามารถยื่นขอสอบการศึกษาค้นคว้าอิสระ และกำหนดวันสอบต่อไป

วันสุดท้ายของการสอบการศึกษาค้นคว้าอิสระ ปีการศึกษา 2568

ภาคต้น	สอบวันสุดท้าย	28 กุมภาพันธ์
ภาคปลาย	สอบวันสุดท้าย	31 สิงหาคม
ภาคพิเศษ	สอบวันสุดท้าย	31 ตุลาคม

หมายเหตุ นักศึกษาสามารถดูกรอบระยะเวลาการสำเร็จการศึกษาเพื่อทราบกรอบระยะเวลาในการดำเนินงานขั้นตอนต่างๆของชุดวิชาการศึกษาค้นคว้าอิสระได้ทาง www.stou.ac.th

แนวปฏิบัติในการสอบการศึกษาค้นคว้าอิสระ

หลังการสัมมนาเข้ม ครั้งที่ 2 นักศึกษาจะขอสอบการศึกษาค้นคว้าอิสระได้เมื่อได้รับความเห็นชอบจากอาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาค้นคว้าอิสระแล้วเท่านั้น และต้องดำเนินการดังนี้

1. ยื่นคำร้องขอสอบการศึกษาค้นคว้าอิสระ (บศ.ข.5) ให้สาขาวิชานิติศาสตร์ ก่อนสอบอย่างน้อย 45 วัน โดยไม่ต้องเสียค่าธรรมเนียมการสอบ
2. ประสานงานกับอาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาค้นคว้าอิสระ เรื่องกำหนดวัน เวลา และสถานที่สอบ เพื่อแจ้งเจ้าหน้าที่งานการศึกษาค้นคว้าอิสระ
3. ส่งรายงานการศึกษาค้นคว้าอิสระ จำนวน 3 เล่ม ให้คณะกรรมการสอบก่อนวันสอบอย่างน้อย 30 วัน (ตามระเบียบของมหาวิทยาลัย)
4. การส่งหลักฐานการตรวจสอบการคัดลอกผลงานด้วยโปรแกรมอักขรวิสุทธิ ปริ้นมาเฉพาะหน้าสุดท้ายของแต่ละบทจำนวน 1 ชุด
5. ในวันสอบการศึกษาค้นคว้าอิสระให้นักศึกษาใส่รายละเอียดการแก้ไขเนื้อหาในวันสอบเพื่อนำไปปรับแก้ไขได้ตรงตามคำแนะนำของคณะกรรมการสอบ โดยใช้แบบฟอร์มการปรับแก้ไขเนื้อหาหลังการสอบการศึกษาค้นคว้าอิสระ

หมายเหตุ - สำนักบัณฑิตศึกษาจะจัดทำหนังสือแจ้งกำหนดวัน-เวลา-และสถานที่สอบให้นักศึกษาทราบล่วงหน้า หรือสามารถตรวจสอบกำหนดการสอบได้ทาง www.stou.ac.th

- นักศึกษาสามารถ Download แบบฟอร์มการปรับแก้ไขเนื้อหาหลังการสอบได้ในเว็บไซต์ของสาขาวิชานิติศาสตร์

- นักศึกษาสามารถดูกรอบระยะเวลาการสำเร็จการศึกษาเพื่อทราบกรอบระยะเวลาในการดำเนินงานขั้นตอนต่างๆของชุดวิชาการศึกษาค้นคว้าอิสระได้ทาง www.stou.ac.th

การแก้ไขรูปเล่มหลังการสอบการศึกษาค้นคว้าอิสระ

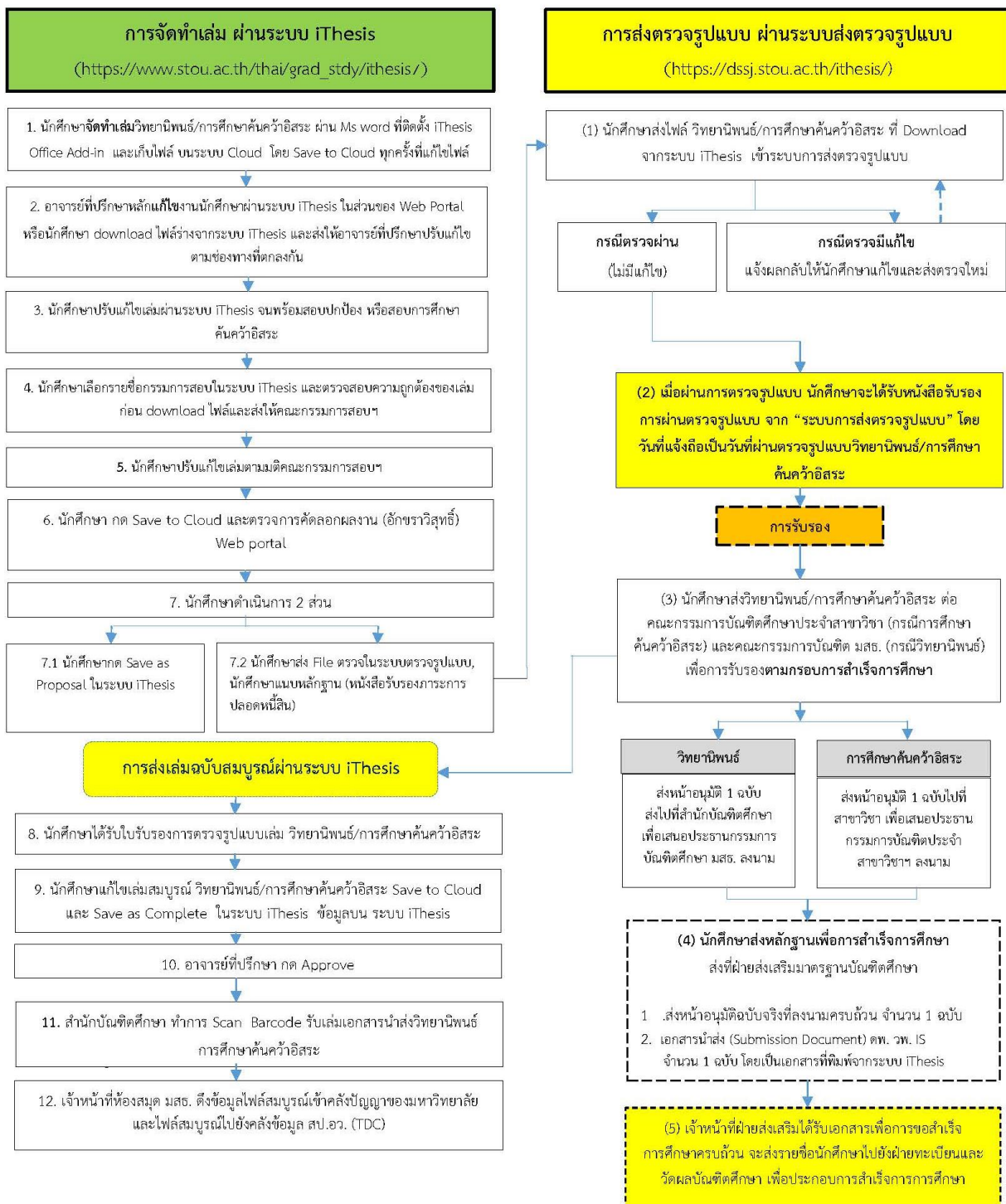
นักศึกษาที่ผ่านการสอบการศึกษาค้นคว้าอิสระโดยมีเงื่อนไขที่คณะกรรมการสอบแจ้งให้มีการแก้ไขเนื้อหา จะต้องแก้ไขตามคำแนะนำของคณะกรรมการสอบและดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในเวลา 30 วันหลังการสอบ โดยต้องส่งให้อาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อให้คำแนะนำเพื่อแก้ไขและตรวจสอบรับรองก่อนครบกำหนดระยะเวลา 30 วัน ไม่น้อยกว่า 7 วัน และให้นักศึกษาส่งรายงานแก้ไขหลังการสอบพร้อมกับแบบฟอร์มการแก้ไขเนื้อหาหลังการสอบการศึกษาค้นคว้าอิสระ

หมายเหตุ ให้นักศึกษาส่งรูปเล่มรายงานเพื่อส่งให้อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบเนื้อหาแยกจากรูปเล่มในการส่งตรวจรูปแบบกับสำนักบัณฑิตศึกษาทุกครั้ง

การส่งตรวจรูปแบบการศึกษาค้นคว้าอิสระ

นักศึกษาที่สอบผ่านโดยปรับแก้ไขตามคำแนะนำของคณะกรรมการสอบแล้ว และได้ผ่านความเห็นชอบจากอาจารย์ที่ปรึกษาให้ดำเนินการตรวจรูปแบบการศึกษาค้นคว้าอิสระได้ ต้องดำเนินการส่งไฟล์ **เล่มตรวจรูปแบบ การศึกษาค้นคว้าอิสระในระบบ iThesis สำนักบัณฑิตศึกษา (นักศึกษาต้องแจ้งให้อาจารย์ที่ปรึกษาเข้าไปกด Approve ในระบบเท่านั้น)**

ขั้นตอนการจัดทำและส่งวิทยานิพนธ์/การศึกษาค้นคว้าอิสระ

หมายเหตุ นักศึกษาสามารถสอบถามข้อมูลเกี่ยวกับการใช้งานโปรแกรมอักขรวิสุทธิ์ เพิ่มเติมได้ที่ 02-504-7568-9 ฝ่ายส่งเสริมมาตรฐานบัณฑิตศึกษา สำนักบัณฑิตศึกษา

- นักศึกษาจะต้องชำระค่าตรวจบทคัดย่อภาษาอังกฤษนอกเหนือจากค่าลงทะเบียนชุดวิชาจำนวน 300 บาท

การรับรองเล่มการศึกษาค้นคว้าอิสระ

นักศึกษาที่ดำเนินการในขั้นตอนตรวจสอบรูปแบบกับสำนักบัณฑิตเรียบร้อยแล้ว ต้องส่งสำเนารายงานการศึกษาค้นคว้าอิสระ (หน้าปกไทย/อังกฤษ, บทคัดย่อไทย/อังกฤษ) พร้อมใบผ่านการตรวจสอบแบบเบื้องต้นจากสำนักบัณฑิตศึกษาให้กับสาขาวิชา ก่อนสิ้นสุดระยะเวลาการรับรองเล่มอย่างน้อย 7 วันทำการ เพื่อดำเนินการพิจารณารับรองเล่มงานการศึกษาค้นคว้าอิสระโดยคณะกรรมการบัณฑิตศึกษาประจำสาขาวิชา เมื่อผ่านการรับรองเล่มจากสาขาวิชาแล้ว ให้นักศึกษาติดต่อรับ **หน้าอนุมัติฉบับจริง** จากสาขาวิชา เพื่อดำเนินการส่งไฟล์ฉบับสมบูรณ์ที่แก้ไขเรียบร้อยแล้วในระบบ iThesis เพื่อให้อาจารย์ที่ปรึกษาหลักกด Approve และมีสถานะเป็น Complete จากนั้นให้นักศึกษาดำเนินการเพื่อสำเร็จการศึกษาให้ส่งหลักฐานที่ฝ่ายส่งเสริมมาตรฐาน สำนักบัณฑิตศึกษา ดังนี้

1. หน้าอนุมัติฉบับจริงที่กรรมการสอบลงนามครบถ้วน จำนวน 1 ฉบับ
2. เอกสารนำส่ง (Submission Document) ดพ.วพ. IS จำนวน 1 ฉบับ โดยเป็นเอกสารที่พิมพ์ได้จากระบบ iThesis

หมายเหตุ

- สอบถามข้อมูลเพิ่มเติมเกี่ยวกับการใช้งานระบบ iThesis ได้ที่สำนักบัณฑิตศึกษา ฝ่ายส่งเสริมมาตรฐาน โทร.02-504-7568-9
- **การลงนามหน้าอนุมัติ** นักศึกษาจะต้องดำเนินการประสานอาจารย์ที่ปรึกษาและกรรมการสอบในการลงนามหน้าอนุมัติด้วยตนเอง จากนั้นจึงประสานเจ้าหน้าที่งานการศึกษาค้นคว้าอิสระเพื่อให้ประธานกรรมการประจำสาขาวิชานิติศาสตร์ลงนาม และขอรับหน้าอนุมัติคืนหลังจากประธานกรรมการประจำสาขาวิชาได้ลงนามแล้ว

ภาคผนวก

1. แบบขออนุมัติทำการศึกษาค้นคว้าอิสระ (บศ. ข 1)	หน้า	14
2. แบบเสนอโครงร่างการศึกษาค้นคว้าอิสระ (บศ. ข 2)	หน้า	15
3. เอกสารประกอบเสนอขอแต่งตั้งอาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาค้นคว้าอิสระ	หน้า	16
4. คำร้องขอเปลี่ยนแปลงอาจารย์ที่ปรึกษาหลัก	หน้า	17
5. แบบขอแจ้งการเปลี่ยนแปลงหัวข้อการศึกษาค้นคว้าอิสระ	หน้า	18
6. แบบขอสอบการศึกษาค้นคว้าอิสระ (บศ.ข.5)	หน้า	19-21
7. แบบฟอร์มการปรับแก้ไขเนื้อหาหลังการสอบการศึกษาค้นคว้าอิสระ	หน้า	22
8. การประเมินผลการศึกษา	หน้า	23
9. ตัวอย่างรูปแบบการศึกษาค้นคว้าอิสระ	หน้า	24-34
10. โครงสร้างของวิทยานิพนธ์และการศึกษาค้นคว้าอิสระ (สารนิพนธ์)	หน้า	35-53

บศ.ข1

แบบขออนุมัติทำการศึกษาค้นคว้าอิสระ

วันที่เดือน.....พ.ศ.

เรียน ประธานกรรมการบัณฑิตศึกษาประจำสาขาวิชานิติศาสตร์

สิ่งที่ส่งมาด้วย โครงร่างการศึกษาค้นคว้าอิสระ 10 ชุด

ข้าพเจ้า.....รหัสประจำตัว.....มีความ
ประสงค์จะทำการศึกษาค้นคว้าอิสระเรื่อง.....

.....

.....

โดยมีรายละเอียดดังโครงร่างการศึกษาค้นคว้าอิสระตามแบบ บศ.ข2

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุมัติ

(ลงชื่อ)

(.)

วันที่เดือนพ.ศ.

ความเห็นอาจารย์ที่ปรึกษาค้นคว้าอิสระ

.....

.....

.....

.....

.....

(ลงชื่อ)

(.)

แบบเสนอโครงร่างการศึกษาค้นคว้าอิสระ
(พร้อมรายละเอียด)

ชื่อเรื่อง (ภาษาไทย)

.....

ชื่อเรื่อง (ภาษาอังกฤษ)

.....

ความเป็นมา.....

.....

กรอบแนวคิดทางทฤษฎี.....

.....

ประเภทของการศึกษาค้นคว้าอิสระ.....

.....

วัตถุประสงค์ของการศึกษา.....

.....

ประเด็นปัญหาที่ศึกษา.....

.....

ขอบเขตการศึกษา.....

.....

รูปแบบและวิธีการศึกษา.....

.....

ระยะเวลาและขั้นตอนในการดำเนินงาน.....

.....

ทรัพยากรที่ใช้.....

.....

แนวทางในการเสนอผลงาน.....

เอกสารประกอบการเสนอขอแต่งตั้งอาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาค้นคว้าอิสระ
ประจำภาคการศึกษาที่

1. ชื่อเรื่อง (ภาษาไทย)
(ภาษาอังกฤษ).....
2. ชื่อนักศึกษา รหัส
วิชาเอก
3. วัตถุประสงค์ของการวิจัย
.....
.....
.....
.....
- *4. วิธีการดำเนินการวิจัย
 - 4.1 แบบการวิจัย
.....
 - 4.2 ประชากร/กลุ่มตัวอย่าง
.....
 - 4.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
.....
 - 4.4 การวิเคราะห์ข้อมูล
.....
5. อาจารย์ที่ปรึกษา
 1.อาจารย์ที่ปรึกษา
6. คาดว่าจะสำเร็จการศึกษา/.....
7. วันที่นักศึกษานำเสนอ

หมายเหตุ *กรณีการวิจัยเชิงคุณภาพ ให้เขียนตามแบบการวิจัยเชิงคุณภาพ

เขียนที่.....

.....

.....

วันที่.....

เรื่อง ขอเปลี่ยนอาจารย์ที่ปรึกษาหลัก ชุดวิชาวิทยานิพนธ์ / การศึกษาค้นคว้าอิสระ

เรียน ประธานกรรมการประจำสาขาวิชานิติศาสตร์

เนื่องด้วยข้าพเจ้า.....นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา

รหัส.....วิชาเอก.....เบอร์โทรศัพท์.....

ทำวิทยานิพนธ์ / การศึกษาค้นคว้าอิสระเรื่อง.....

.....

.....

มีความประสงค์จะเปลี่ยนอาจารย์ที่ปรึกษาหลักจากเดิม.....

เป็น.....โดยมีเหตุผลในการเปลี่ยนแปลงคือ

.....

.....

.....

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา จะขอบคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(.....)

ความคิดเห็นของอาจารย์ที่ปรึกษาเดิม.....

.....

.....

(.....)

อาจารย์ที่ปรึกษาหลักเดิม

ความคิดเห็นของอาจารย์ที่ปรึกษาใหม่.....

.....

.....

(.....)

อาจารย์ที่ปรึกษาหลักใหม่

แบบขอแจ้งการเปลี่ยนแปลงหัวการศึกษาค้นคว้าอิสระ
ภาคการศึกษาที่.....ปีการศึกษา.....

เรียน ประธานกรรมการประจำสาขาวิชานิติศาสตร์

ข้าพเจ้า (นาย/นาง/นางสาว)รหัสนักศึกษา.....
สาขาวิชา.....วิชาเอก..... ภาคการศึกษาที่.....
โทร.อาจารย์ที่ปรึกษา.....

มีความประสงค์ขอแจ้งการเปลี่ยนหัวข้อการศึกษาค้นคว้าอิสระ รายละเอียดดังนี้

หัวข้อการศึกษาค้นคว้าอิสระ (เดิม)	
หัวข้อภาษาไทย	
หัวข้อภาษาอังกฤษ	

หัวข้อการศึกษาค้นคว้าอิสระ (ใหม่)	
หัวข้อภาษาไทย	
หัวข้อภาษาอังกฤษ	

(ลงนาม)นักศึกษา

(.....)

วันที่/...../.....

(ลงนาม)อาจารย์ที่ปรึกษา

(.....)

วันที่...../...../.....

แบบคำร้องขอสอบการศึกษาค้นคว้าอิสระ

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช

เรียน ประธานกรรมการประจำสาขาวิชานิติศาสตร์

ข้าพเจ้า.....เลขประจำตัวนักศึกษา.....
 สาขาวิชา.....แขนงวิชา.....วิชาเอก.....
 มีความประสงค์จะขอสอบการศึกษาค้นคว้าอิสระ ในภาค/ปีการศึกษา.....
 ชื่อเรื่อง.....

 ในวันที่.....สถานที่สอบ.....

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุมัติ

(ลงชื่อ).....นักศึกษา

วันที่.....

โทร

ข้อมูลที่นักศึกษาต้องกรอกเพิ่มเติมทุกครั้งที่ยื่นคำร้องขอสอบ

ข้าพเจ้าได้ชำระค่าลงทะเบียนเรียนชุดวิชาการศึกษาค้นคว้าอิสระเรียบร้อยแล้ว

วันที่..... ช่องทาง ☐ pay@post ☐ ธนาคารกรุงศรีอยุธยา ☐ ศูนย์วิทยาฯ/มสธ

ความเห็นของอาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาค้นคว้าอิสระ

☐ ยังไม่สมควรสอบ เพราะ.....☐ สมควรให้สอบได้ โดยมีคณะกรรมการ อาจารย์ที่ปรึกษา/กรรมการสอบ/กรรมการสอบร่วม ดังนี้

1.อาจารย์ที่ปรึกษา
2.กรรมการสอบ
3.กรรมการสอบร่วม

(ลงชื่อ).....อาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาค้นคว้าอิสระ

(.)

ข้อมูลแสดงคุณสมบัติการเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์/ค้นคว้าอิสระ

1. ชื่อ-นามสกุล.....
2. ตำแหน่งทางวิชาการ.....
3. สาขาวิชาที่สังกัด.....
4. ชื่อหลักสูตรที่สังกัด.....
5. คุณวุฒิการศึกษา.....

ระดับการศึกษา	วุฒิ	วิชาเอก	สถาบัน	ปีที่สำเร็จ
ปริญญาเอก				
ปริญญาโท				
ปริญญาตรี				
อื่นๆ (ระบุ)				

6. มีคุณสมบัติเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์/ค้นคว้าอิสระ ตามเกณฑ์ สกอ.ปี 2548
(ใส่เครื่องหมาย × ในช่อง ☐)

☐ มี

☐ ไม่มี

7. มีคุณสมบัติเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์/ค้นคว้าอิสระ ตามเกณฑ์ สกอ.ปี 2558
(ใส่เครื่องหมาย × ในช่อง ☐)

☐ มี

☐ ไม่มี

8. ผลงานวิชาการอาจารย์ที่ปรึกษา จำนวน..... เรื่อง

ลำดับที่	ชื่อเรื่อง			
ผลงานวิจัย จำนวน.....เรื่อง				
1.				
2.				
3.				
4.				
5.				
6.				
หนังสือ/ตำรา จำนวน.....เรื่อง				
1.				
2.				
3.				
4.				
บทความ จำนวน.....เรื่อง			ระดับการเผยแพร่	
			ชาติ	นานาชาติ
1.				
2.				
3.				
4.				
5.				
6.				

หมายเหตุ โปรดกรอกข้อมูลในรูปแบบการเขียนบรรณานุกรมแบบ APA 6th Edition

ข้าพเจ้าขอรับรองว่าข้อมูลข้างต้นเป็นความจริงทุกประการ

ลงชื่อ.....
 (.....)
 วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

แบบฟอร์มการปรับแก้ไขเนื้อหาหลังการสอบการศึกษาค้นคว้าอิสระ

ชื่อ – นามสกุล.....รหัสนักศึกษา.....
 สาขาวิชา.....วิชาเอก.....
 ภาควิชา.....อาจารย์ที่ปรึกษา.....
 หัวข้อภาษาไทย.....
 หัวข้อภาษาอังกฤษ.....
 แก้ไขเนื้อหาครั้งที่.....

บทที่	รายละเอียดที่ต้องแก้ไข
บทที่ 1	
บทที่ 2	
บทที่ 3	
บทที่ 4	
บทที่ 5	
บทที่ 6 (ถ้ามี)	

แก้ไขเนื้อหาครั้งที่ 2

.....

(อาจารย์ที่ปรึกษาลงนาม)
 (ลงวันที่/เดือน/ปี)

การประเมินผลการศึกษา

การประเมินผลการศึกษาการศึกษาค้นคว้าอิสระจะประเมินผลการศึกษาในวันสอบการศึกษาค้นคว้าอิสระ โดยผลการศึกษาจะมีดังนี้

ระดับคะแนน	ผลการศึกษา
ผ่าน (P)	ผ่านในการสอบการศึกษาค้นคว้าอิสระและไม่ต้องปรับแก้ไขเนื้อหารายงาน โดยสามารถส่งตรวจรูปแบบได้
ผ่าน โดยมีเงื่อนไข (I)	ผ่านในการสอบการศึกษาค้นคว้าอิสระแต่คณะกรรมการสอบเห็นควรให้ปรับเนื้อหาเพิ่มเติม และผลการศึกษาจะเป็น I แต่จะเปลี่ยนเป็น P เมื่อนักศึกษาปรับแก้ไขตามคำแนะนำของคณะกรรมการสอบ และส่งให้อาจารย์ที่ปรึกษาได้ให้คำแนะนำ ภายใน 30 วัน หลังวันสอบ
ไม่ผ่าน (U)	ไม่ผ่านการสอบการศึกษาค้นคว้าอิสระนักศึกษาต้องยื่นคำร้องขอสอบการศึกษาค้นคว้าอิสระอีกครั้งหนึ่ง

[พิมพ์ชื่อการศึกษาค้นคว้าอิสระที่นี่]

[พิมพ์ชื่อผู้ศึกษาที่นี่]

การศึกษาค้นคว้าอิสระนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญา[ชื่อปริญญา]
วิชาเอก[ชื่อวิชาเอก] สาขาวิชานิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
พ.ศ. [ปีการศึกษา]

[Type Independent Study Topic here]

[Type Student's Name here]

An Independent Study Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements for
the Degree of Master of [Type Degree's Name]

School of Law

Sukhothai Thammathirat Open University

[Academic Year]

หัวข้อการศึกษาค้นคว้าอิสระ	[พิมพ์ชื่อการศึกษาค้นคว้าอิสระที่นี่]
ชื่อและนามสกุล	[พิมพ์ชื่อผู้วิจัยที่นี่]
วิชาเอก	[พิมพ์ชื่อวิชาเอกที่นี่]
สาขาวิชา	[พิมพ์ชื่อสาขาวิชาที่นี่] มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
อาจารย์ที่ปรึกษา	[พิมพ์ชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาที่นี่]

การศึกษาค้นคว้าอิสระนี้ได้รับความเห็นชอบให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรระดับปริญญาโท เมื่อวันที่ [พิมพ์วันที่สอบได้ผลผ่านที่นี่]

คณะกรรมการสอบการศึกษาค้นคว้าอิสระ

..... ประธานกรรมการ
([ชื่อประธานกรรมการสอบ])

..... กรรมการ
([ชื่อกรรมการสอบ])

.....
([พิมพ์ชื่อประธานกรรมการประจำสาขาวิชาที่นี่])
ประธานกรรมการประจำสาขาวิชา [พิมพ์ชื่อสาขาวิชาที่นี่]

ชื่อการศึกษาค้นคว้าอิสระ [พิมพ์ชื่อการศึกษาค้นคว้าอิสระที่นี่]

ผู้ศึกษา [พิมพ์ชื่อผู้ศึกษาที่นี่] รหัสนักศึกษา [พิมพ์รหัสนักศึกษาที่นี่] ปริญญา [พิมพ์ชื่อปริญญาที่นี่]

อาจารย์ที่ปรึกษา [พิมพ์ชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาที่นี่]

ปีการศึกษา [พิมพ์ปีการศึกษาที่จบที่นี่]

/

/

บทคัดย่อ

/

การศึกษาค้นคว้าอิสระนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ (วัตถุประสงค์).....

การศึกษาค้นคว้าอิสระนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพด้วยวิธีวิจัยเอกสารจาก(ใส่วิธีดำเนินการวิจัยเอกสารที่จะอ้างอิงทั้งหมด).....

ผลการ(วิจัย,ศึกษา) (พบว่า,ชี้ว่า,แสดงให้เห็นว่า).....
(ผลการวิจัย,ปัญหา,ข้อเสนอแนะ).....

(ย่อหน้าที่ 3 ต้องสอดคล้องกับย่อหน้าแรก)

คำสำคัญ (พิมพ์คำสำคัญที่นี่ มีประมาณ 2-3 คำ)

1. ตรวจสอบการกั้นหน้า 1.5 นิ้ว การเว้นขอบขวา 1 นิ้ว การเว้นขอบบน 1.5 นิ้ว การเว้นขอบล่าง 1 นิ้ว
2. ขนาดอักษร Angsana UPC ขนาด 14 หรือ 16 pt เนื้อหาบทคัดย่อภาษาไทย ให้จบใน 1 หน้า

Independent Study title:

Author:.....; ID:.....; Degree:.....;

Independent Study advisor:..... ;

Academic year:.....

Abstract

This independent study aims to, The purpose of this independent study is

.....

This independent study is.....

.....

According to the study, The research found that the, The result indicated that.....

.....

Keywords: (คำสำคัญ)

1. ตรวจสอบการกั้นหน้า 1.5 นิ้ว การเว้นขอบขวา 1 นิ้ว การเว้นขอบบน 1.5 นิ้ว การเว้นขอบล่าง 1 นิ้ว
2. ขนาดอักษร Angsana UPC ขนาด 14 หรือ 16 pt เนื้อหาบทคัดย่อภาษาไทย ให้จบใน 1 หน้า

กิตติกรรมประกาศ

[ข้อความ]

[ชื่อผู้ศึกษา]

[เดือน ปี]

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
สารบัญตาราง	[พิมพ์อักษรหน้า]
สารบัญภาพ	[พิมพ์อักษรหน้า]
บทที่ 1 บทนำ	1
[หัวข้อใหญ่]	[พิมพ์เลขหน้า]
[หัวข้อใหญ่]	[พิมพ์เลขหน้า]
[หัวข้อใหญ่]	[พิมพ์เลขหน้า]
[หัวข้อใหญ่]	[พิมพ์เลขหน้า]
บทที่ 2 แนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องของความเป็นมา	[พิมพ์เลขหน้า]
[หัวข้อใหญ่]	[พิมพ์เลขหน้า]
[หัวข้อใหญ่]	[พิมพ์เลขหน้า]
[หัวข้อใหญ่]	[พิมพ์เลขหน้า]
[หัวข้อใหญ่]	[พิมพ์เลขหน้า]
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	[พิมพ์เลขหน้า]
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	[พิมพ์เลขหน้า]
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	[พิมพ์เลขหน้า]
การเก็บรวบรวมข้อมูล	[พิมพ์เลขหน้า]
การวิเคราะห์ข้อมูล	[พิมพ์เลขหน้า]
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	[พิมพ์เลขหน้า]
[หัวข้อใหญ่]	[พิมพ์เลขหน้า]
[หัวข้อใหญ่]	[พิมพ์เลขหน้า]
[หัวข้อใหญ่]	[พิมพ์เลขหน้า]

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 5 บทสรุป และข้อเสนอแนะ	[พิมพ์เลขหน้า]
สรุปการวิจัย	[พิมพ์เลขหน้า]
อภิปรายผล	[พิมพ์เลขหน้า]
ข้อเสนอแนะ	[พิมพ์เลขหน้า]
บรรณานุกรม	[พิมพ์เลขหน้า]
ภาคผนวก	[พิมพ์เลขหน้า]
ก [ชื่อภาคผนวก]	[พิมพ์เลขหน้า]
ข [ชื่อภาคผนวก]	[พิมพ์เลขหน้า]
ค [ชื่อภาคผนวก]	[พิมพ์เลขหน้า]
ประวัติผู้ศึกษา	[พิมพ์เลขหน้า]

หมายเหตุ กรณีวิจัยเชิงคุณภาพ สำหรับบทที่ 2 ถึง บทที่ 5 ให้ทำตามคำแนะนำการเขียน
วิทยานิพนธ์และการศึกษาค้นคว้าอิสระสาขาวิชานิติศาสตร์

สารบัญตาราง

		หน้า
ตารางที่ 4.1	[ชื่อตาราง]	[พิมพ์เลขหน้า]
ตารางที่ 4.2	[ชื่อตาราง]	[พิมพ์เลขหน้า]
ตารางที่ 4.3	[ชื่อตาราง]	[พิมพ์เลขหน้า]
ตารางที่ 4.4	[ชื่อตาราง]	[พิมพ์เลขหน้า]
ตารางที่ 4.5	[ชื่อตาราง]	[พิมพ์เลขหน้า]
ตารางที่ 4.6	[ชื่อตาราง]	[พิมพ์เลขหน้า]

สารบัญภาพ

	หน้า
ภาพที่ 4.1 [ชื่อภาพ]	[พิมพ์เลขหน้า]
ภาพที่ 4.2 [ชื่อภาพ]	[พิมพ์เลขหน้า]
ภาพที่ 4.3 [ชื่อภาพ]	[พิมพ์เลขหน้า]
ภาพที่ 4.4 [ชื่อภาพ]	[พิมพ์เลขหน้า]
ภาพที่ 4.5 [ชื่อภาพ]	[พิมพ์เลขหน้า]

หมายเหตุ ส่วนสารบัญ และเนื้อหา ไม่จำกัดรูปแบบ ขึ้นอยู่กับอาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาค้นคว้าอิสระ

ประวัติผู้ศึกษา

ชื่อ	[ชื่อผู้ศึกษา]
วัน เดือน ปีเกิด	[วัน เดือน ปีเกิด]
สถานที่เกิด	[อำเภอ จังหวัดที่เกิด]
ประวัติการศึกษา	[ชื่อปริญญา สถาบัน ปีที่สำเร็จการศึกษา]
สถานที่ทำงาน	[ชื่อสถานที่ทำงาน จังหวัด]
ตำแหน่ง	[ตำแหน่งปัจจุบัน]

โครงสร้างของวิทยานิพนธ์และการศึกษาค้นคว้าอิสระ (สารนิพนธ์)

รองศาสตราจารย์ ชนินาฏ ลีตส์*

รองศาสตราจารย์ ดร.กิตติพงศ์ หังสพฤกษ์**

คำแนะนำนี้เป็นเพียงแนวทางในการเขียนวิทยานิพนธ์หรือการศึกษาค้นคว้าอิสระ (สารนิพนธ์) ของสาขาวิชานิติศาสตร์ เฉพาะส่วนที่เป็นสาระสำคัญ 4 เรื่อง คือ การเขียนเนื้อหาของวิทยานิพนธ์หรือการศึกษาค้นคว้าอิสระในบทต่าง ๆ การลำดับหัวข้อ การอ้างอิงและบรรณานุกรม และรูปแบบการพิมพ์

1. การเขียนเนื้อหาวิทยานิพนธ์หรือการศึกษาค้นคว้าอิสระ

เนื้อหาของวิทยานิพนธ์หรือการศึกษาค้นคว้าอิสระต้องประกอบด้วยเนื้อหาน้อยกว่า 5 บท ดังนี้

1.1 บทที่ 1 บทนำ ในบทนี้ต้องมีเนื้อหาตามระเบียบวิธีวิจัยและการวิจัยทางนิติศาสตร์ ซึ่งอย่างน้อยต้องมี 5 หัวข้อหรือ 6 หัวข้อ โดยเพิ่มหัวข้อ “ประเด็นปัญหาในการวิจัย/การศึกษา (เขียนเป็นข้อ ๆ และไม่ใช่ประโยคคำถาม) อีกหนึ่งหัวข้อ ดังต่อไปนี้

1.1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา จุดประสงค์ของหัวข้อนี้นี้ คือ เพื่อให้ชี้ให้เห็นว่า หัวข้อการวิจัยหรือหัวข้อของวิทยานิพนธ์/การศึกษาค้นคว้าอิสระนั้นมีประวัติความเป็นมาอย่างไร กฎหมายที่บังคับใช้ในปัจจุบันก่อให้เกิดปัญหาและอุปสรรคอย่างไร ปัญญาติไวัครอบคลุมปัญหาทางกฎหมายที่เกิดขึ้นหรือไม่ หรือไม่ได้ปัญญาติไวั หรือยังไม่มีกฎหมายที่เกี่ยวข้อง ปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้นนั้นมีประเด็นปัญหาทางกฎหมายที่ประเด็น อะไรบ้าง และมีความสำคัญอย่างไรจึงต้องทำวิจัยเพื่อแก้ไข ปรับปรุงกฎหมายที่บังคับใช้ในปัจจุบัน หรือถึงขนาดที่ต้องปัญญาติกฎหมายขึ้นใหม่เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการแก้ไขปัญหาหรืออุปสรรคที่เกิดขึ้นทางสังคม เศรษฐกิจ และการเมือง หรืออันเนื่องมาจากการให้สัตยาบัน/ภาคยานุวัติอนุสัญญาต่าง ๆ หรือเพื่อให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยี หรือเพื่อให้สอดคล้องกับกฎหมายของประเทศสมาชิกสมาคมอาเซียน ทั้งนี้ เนื้อความควรประกอบด้วย

* สาขาวิชานิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

** สาขาวิชานิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

1) ความน่าสนใจ ๆ เพื่อเกริ่นนำก่อนเข้าหัวข้อ “ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา”

2) ความเป็นมาของประเด็นที่จะทำการศึกษาวิจัย

3) หลักกฎหมายในปัจจุบันเป็นอย่างไร

4) มีปัญหาและอุปสรรคอย่างไร

5) จำเป็นต้องมีการศึกษาวิจัยในเรื่องดังกล่าวเพื่อจะแก้ไขปัญหาและอุปสรรค

****ตัวอย่าง การทำวิจัย เรื่อง “ปัญหาการรับฟังพยานหลักฐานในคดีอาญาที่ได้มาโดยไม่ชอบด้วยกฎหมายในชั้นพนักงานสอบสวน” ควรกล่าวถึง** พยานหลักฐานที่รับฟังได้ในคดีอาญาคืออะไร มีลักษณะอย่างไร พยานหลักฐานที่ได้มาโดยไม่ชอบด้วยกฎหมายคืออะไร และในชั้นพนักงานสอบสวนมีพยานหลักฐานที่ได้มาโดยไม่ชอบด้วยกฎหมายในกรณีใด อธิบายกว้าง ๆ แนวบรรทัดฐานของศาลฎีกายอมรับฟังได้แค่ไหน เพียงใด มีปัญหาที่เกิดขึ้นอย่างไร สำคัญอย่างไร ผู้วิจัยเห็นว่าควรตัดพยานดังกล่าวอย่างเด็ดขาด (ไม่ควรรับฟังเลย) หรือ ควรรับฟังได้ทั้งหมดแม้จะได้มาโดยไม่ชอบด้วยกฎหมายเพื่อนำผู้กระทำความผิดมาลงโทษ หรือควรรับฟังบางส่วนเพราะอะไร และควรรับฟังส่วนไหน

1.1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย/การศึกษา (ควรเขียนเป็นข้อ ๆ)

1) ต้องพิจารณาว่า การวิจัยหาคำตอบของเรื่องนี้จะต้องศึกษาอะไรบ้าง เช่น แนวคิด หรือทฤษฎี หรือหลักเกณฑ์เกี่ยวกับอะไร

2) ประการสำคัญ คือ แนวคิด ทฤษฎี หรือหลักเกณฑ์ที่จะต้องศึกษาตามวัตถุประสงค์ต้องเกี่ยวกับเรื่องที่ศึกษาวิจัยโดยตรง หรือใกล้เคียง อย่างไรก็ดี ในวัตถุประสงค์นี้ยังไม่ต้องระบุชื่อแนวคิด หรือทฤษฎี หรือหลักเกณฑ์ เพราะยังไม่ได้ลงมือศึกษา เพียงกำหนดวัตถุประสงค์ที่จะทำการศึกษานั้น เช่น อาจเขียนวัตถุประสงค์ว่า เพื่อศึกษาแนวคิด ทฤษฎี หรือหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการรับฟังพยานหลักฐานในคดีอาญาหรือเพื่อศึกษาแนวคิด ทฤษฎีที่ว่าพยานหลักฐานในคดีอาญาต้องได้มาโดยชอบด้วยกฎหมาย

3) นอกจากจะต้องศึกษาแนวคิด ทฤษฎี หรือหลักเกณฑ์แล้ว จะต้องศึกษาสภาพปัญหาด้วย และต้องระลึกอยู่เสมอว่า การศึกษาวิจัยทุกกรณีไม่ใช่เพียงการศึกษาอย่างเดียว แต่จะต้องหาแนวทางแก้ไขปัญหาเพื่อนำไปสู่ข้อเสนอแนะด้วย

4) ประการสุดท้าย วัตถุประสงค์ควรจะสัมพันธ์กับเนื้อหาของการศึกษาวิจัยโดยตรงและเมื่อกำหนดเรื่องใดเป็นวัตถุประสงค์แล้ว เรื่องนั้นต้องปรากฏในเนื้อหาด้วย เช่น นักศึกษากำหนดวัตถุประสงค์ว่า “เพื่อศึกษาแนวคิด ทฤษฎี หรือหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการรับฟังพยานหลักฐานในคดีอาญา” ในเนื้อหาจะต้องปรากฏแนวคิดเกี่ยวกับการรับฟังพยานหลักฐานในคดีอาญาทฤษฎีเกี่ยวกับการรับฟังพยานหลักฐานในคดีอาญา และหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการรับฟังพยานหลักฐาน

ในคดีอาญากล่าวคือ อ้างอะไรไว้ต้องมีให้ครบ ถ้าในเนื้อหา (บทที่ 2) ไม่มีทฤษฎีเกี่ยวกับการรับฟังพยานหลักฐานในคดีอาญา ก็ให้ตัดข้อความดังกล่าวออกจากวัตถุประสงค์

5) ตัวอย่างการเขียนวัตถุประสงค์ (สำหรับนำไปปรับใช้ ไม่ใช่ต้องเขียนทุกข้อตามตัวอย่าง)

(1) เพื่อศึกษาแนวคิด ทฤษฎี วิวัฒนาการ และหลักการของ.....

(ตามชื่อเรื่อง)

(2) เพื่อวิเคราะห์ปัญหาและอุปสรรคที่เกิดจาก/เกี่ยวกับ.....

(ตามชื่อเรื่อง)

(3) เพื่อศึกษากฎหมายระหว่างประเทศ (ระบุชื่อกฎหมายระหว่างประเทศชื่ออนุสัญญา หรือ.....) และกฎหมายของประเทศ (ระบุชื่อประเทศ) เกี่ยวกับ.....

(4) เพื่อวิเคราะห์กฎหมายที่เกี่ยวข้อง.....(ระบุตามชื่อเรื่อง).....

ตามกฎหมายไทยเปรียบเทียบกับกฎหมายระหว่างประเทศของ.../มาตรฐานแรงงานระหว่างประเทศ องค์การแรงงานระหว่างประเทศหรือระบุชื่อของ...Convention/Recommendation หรือ และกฎหมายของประเทศ.....(ระบุชื่อประเทศ).....

(5) เพื่อนำผลการวิเคราะห์มาสังเคราะห์เป็นแนวทาง/หรือเพื่อหาแนวทาง/หรือหามาตรการ/หรือเพื่อสร้างองค์ความรู้ใหม่ในการแก้ไขปรับปรุงกฎหมาย.....ให้เหมาะสมให้ชัดเจนยิ่งขึ้น/หรือเพื่อเสนอให้มีกฎหมายใหม่ที่เกี่ยวกับ.....

(6) เพื่อนำผลการวิจัยเสนอต่อ (องค์กร/หรือหน่วยงาน....) เฉพาะกรณีที่ได้รับทุนวิจัยจากองค์กรหรือหน่วยงานนั้น)

หมายเหตุ (3) และ (4) อาจสลับที่กันได้ ตามโครงสร้างของวิทยานิพนธ์/สารนิพนธ์ (สารบัญ)

1.1.3 ขอบเขตของการวิจัย/การศึกษา จำเป็นต้องกำหนดขอบเขตของการศึกษาวิจัยไว้เพื่อระบุให้ชัดเจนว่าวิทยานิพนธ์/การศึกษาค้นคว้าอิสระฉบับนี้จะศึกษา/วิจัยเฉพาะกฎหมายเกี่ยวกับ.....(ตามชื่อเรื่อง)..... ทั้งกฎหมายไทย/กฎหมายระหว่างประเทศและกฎหมายของประเทศ (ระบุชื่อประเทศ) เท่านั้น เช่น ศึกษาจากกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาในส่วนที่เกี่ยวกับการรับฟังพยานหลักฐานในคดีอาญา ทั้งกฎหมายของไทยและกฎหมายของต่างประเทศ และถ้าไม่ได้ศึกษาจากต้นฉบับภาษาต่างประเทศก็**ไม่ควรระบุ**ว่า ศึกษาทั้งในภาษาไทยและภาษาต่างประเทศ

1.1.4 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ (เมื่อศึกษาวิจัยเสร็จแล้วจะได้ประโยชน์อะไร)

1) อาจใช้วิธีล่อข้อความจากวัตถุประสงค์ เช่น “วัตถุประสงค์เพื่อหาแนวทางในการแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับ...” ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับก็อาจเขียนว่า “ได้แนวทางในการแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับ...”

2) ประการสำคัญ ประโยชน์ที่ได้รับต้องสอดคล้องกับวัตถุประสงค์เป็นข้อ ๆ ดังนั้น ถ้าวัตถุประสงค์ไม่มีเรื่องใด ก็ไม่น่าจะได้ประโยชน์ในเรื่องนั้น เว้นแต่เป็นเรื่องที่ต่อเนื่องมาจากประโยชน์ที่ได้รับในข้ออื่น

3) ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับอาจเป็นความเรียงหรือเป็นข้อ ๆ ก็ได้ แต่การเขียนเป็นข้อจะเข้าใจและชัดเจนกว่า

4) ตัวอย่างการเขียนประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

(1) ทราบแนวคิด ทฤษฎี ความเป็นมา และหลักการของ ...(ระบุตามวัตถุประสงค์ข้อ (1))

(2) ได้ประเด็นปัญหาและอุปสรรค...(ระบุตามวัตถุประสงค์ข้อ (2))...

(3) ทราบหลักการของ...(ระบุตามวัตถุประสงค์ข้อ (3))...

(4) สามารถกำหนดความแตกต่าง/ความสอดคล้องระหว่างกฎหมายของประเทศไทยและ...(ระบุตามวัตถุประสงค์ข้อ (4))...

(5) ได้แนวทาง/ได้มาตรการ/ได้องค์ความรู้ใหม่ในการแก้ไขปรับปรุงกฎหมาย...ให้เหมาะสม/ให้ชัดเจนยิ่งขึ้น หรือเพื่อเสนอ (ร่าง) กฎหมาย/พระราชบัญญัติ...

(6) สามารถนำผลการวิจัยเสนอต่อ...

(7) เป็นประโยชน์ต่อการศึกษาและวิจัยเกี่ยวกับ...ต่อไป

1.1.5 ระเบียบวิธีวิจัย (จะทำแบบใด : วิจัยเชิงคุณภาพ หรือวิจัยเชิงปริมาณ) เช่น วิทยานิพนธ์/การศึกษาค้นคว้าอิสระ เรื่อง..... นี้ เป็นการวิจัยทางนิติศาสตร์ (Legal Research) โดยการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) ด้วยวิธีการวิจัยเอกสาร (Documentary Research) จากหนังสือ ตำรา บทความ..... ที่เกี่ยวกับ.....ทั้งภาษาไทยและภาษา.....) หรือ วิทยานิพนธ์/การศึกษาค้นคว้าอิสระเรื่อง...นี้ เป็นการวิจัยทางนิติศาสตร์ (Legal Research) โดยการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) ด้วยวิธีการต่อไปนี้

1) การวิจัยเอกสาร (Documentary Research) จาก.....

2) การสัมภาษณ์ (Interview) ซึ่งอาจเป็นการสัมภาษณ์แบบรายการสัมภาษณ์ (interview schedule) ที่กำหนดคำถามและคำตอบไว้ล่วงหน้าอย่างชัดเจน คือ เป็นคำถามแบบปลายเปิดที่ให้ผู้ตอบมีอิสระในการตอบคำถามและคำถามแบบปลายปิดซึ่งประกอบด้วยคำถามแบบเลือกตอบ และแบบเติมคำลักษณะเดียวกับแบบสอบถาม หรืออาจเป็นการสัมภาษณ์แบบแนวหัวข้อ การสัมภาษณ์ (interview guide) ที่กำหนดเฉพาะเค้าโครงของประเด็นปัญหาทางกฎหมาย...ที่จะสัมภาษณ์ โดยไม่มีการกำหนดคำถามคำตอบไว้ล่วงหน้า คือ ผู้สัมภาษณ์มีอิสระในการถามคำถามตามความเหมาะสมกับกลุ่มตัวอย่างที่ให้สัมภาษณ์/คุณวุฒิ วิทยุฒิ ความรู้ ประสบการณ์ และอาชีพของ

ผู้ให้สัมภาษณ์/เหตุการณ์หรือสถานการณ์ที่เกิดขึ้นในขณะสัมภาษณ์ (ต้องระบุชื่อ-นามสกุลของผู้ให้สัมภาษณ์) อาชีพ สถานที่ วันเวลา ที่ให้สัมภาษณ์)

3) การใช้เทคนิคกระบวนการกลุ่ม วิธีนี้เป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้ให้ข้อมูลพร้อมกันหลายคนและมีการเผชิญหน้าระหว่างผู้เก็บรวบรวมข้อมูลและผู้ให้ข้อมูล ซึ่งอาจเป็น นักวิชาการ อาจารย์ ผู้พิพากษา อัยการ ทนายความ ประธานสหภาพแรงงาน ผู้นำแรงงาน หรือผู้มีประสบการณ์ หรือผู้ทรงคุณวุฒิอื่น ๆ กัน เพื่อให้ได้ข้อมูลเชิงลึกที่ละเอียดลึกซึ้ง มีความหลากหลายของข้อมูล ซึ่งอาจทำให้ได้ข้อสรุปในประเด็นที่มีความแตกต่างทางความคิดเห็น หรือได้ทางเลือก/แนวทางที่เหมาะสมในการแก้ไขปัญหาหรือบัญญัติกฎหมายเพิ่มเติม เช่น วิธีการสัมมนา (seminar)/การประชุมแบบเดลฟาย (Delphi conference) โดยการเก็บข้อมูลจากผู้ให้ข้อมูลแต่ละคนซ้ำด้วยแบบสอบถามในระหว่างการประชุม และนำเสนอข้อมูลย้อนกลับแก่ผู้ให้ข้อมูล และให้ผู้ให้ข้อมูลพิจารณาตรวจสอบความคิดเห็นของตนอีกครั้ง จากนั้นจึงให้มีการอภิปรายกันภายในกลุ่มอีกครั้งเพื่อหาข้อสรุป/การสัมมนาอ้างอิงผู้เชี่ยวชาญ (connoisseurship) หรือการประเมินโดยผู้เชี่ยวชาญ ซึ่งข้อมูลที่ได้นั้นจะเป็นที่เชื่อถือได้ และเป็นที่ยอมรับได้หรือไม่ ขึ้นอยู่กับตำแหน่งหน้าที่ คุณวุฒิ ความรู้ ความสามารถ และประสบการณ์ของผู้เชี่ยวชาญ/การระดมสมอง (brain storming)/การสนทนากลุ่ม (focus group)/หรือวิธีการอื่น ๆ เช่น การประชุมกลุ่ม (group meeting)/การสัมภาษณ์กลุ่ม (group interview)/การประชุมออนไลน์ (online conference) เป็นต้น

4) การใช้แบบสอบถาม (questionnaire) เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการมอบแบบสอบถามให้แก่ผู้ตอบโดยตรง หรือการส่งแบบสอบถามทางไปรษณีย์

นอกจากวิธีดังกล่าวแล้ว ยังมีวิธีอื่น ๆ อีก เช่น การสำรวจ/สอบถามทางโทรศัพท์ ทาง website และทาง line เป็นต้น

1.2 บทที่ 2 ทบทวนวรรณกรรม กรณีที่เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ ไม่ต้องตั้งชื่อบทว่าการทบทวน/การรวบรวมวรรณกรรม ให้ตั้งชื่อที่สื่อถึงเนื้อหาในบทนี้ เช่น แนวคิด ทฤษฎี/หลักการเกี่ยวกับการรับฟังพยานหลักฐานในคดีอาญา) เนื้อหาในบทนี้ควรประกอบด้วย

1) ประวัติความเป็นมาหรือวิวัฒนาการในเรื่องนั้น ๆ ไม่ควรบรรยายประวัติหรือวิวัฒนาการมากเกินไป เว้นแต่เป็นวิวัฒนาการของการแก้ไข เปลี่ยนแปลงกฎหมายแต่ละฉบับ ซึ่งต้องวิเคราะห์เหตุผลของการแก้ไข เปลี่ยนแปลง หลักกฎหมายที่แตกต่างกันดีขึ้นหรือไม่ เพราะเหตุใด หรือในกรณีที่วิวัฒนาการของเรื่องนั้นสัมพันธ์กับ **ปมปัญหา** โดยตรง (ขยายความ 1.1.1) เช่น เป็นหัวข้อตามตัวอย่างข้างต้น ก็อาจจะกล่าวถึงความแตกต่างของหลักการรับฟังพยานหลักฐานในประเทศที่มีระบบลูกขุน จะมีหลักเกณฑ์การรับฟังพยานหลักฐานที่ค่อนข้างเข้มงวดกว่าประเทศที่ไม่มีระบบลูกขุน เนื่องจากลูกขุนเป็นประชาชนธรรมดาไม่ใช่ผู้มีหน้าที่ในการวินิจฉัยคดีโดยตรง หากปล่อยให้พยานหลักฐานที่ไม่ชอบด้วยกฎหมายเข้ามาสู่การพิจารณาของลูกขุน ก็อาจมีผลให้ลูกขุนไขว้เขว

ในการตัดสินข้อเท็จจริงได้ ในส่วนนี้ไม่จำเป็นต้องอธิบายไปถึงระบบกฎหมายของโลกว่ามี 2 ระบบใหญ่ ๆ (ไกลเกินไป) และไม่จำเป็นต้องอธิบายไปถึงแนวคิดที่จะนำระบบลูกขุนมาใช้ ซึ่งออกนอกประเด็นไปไกลเกินไปเช่นกัน

2) แนวคิด ทฤษฎี หรือหลักการทางกฎหมาย (เฉพาะกรณีที่เกี่ยวข้อง และสนับสนุนแนวความคิดในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ เช่น แนวคิด ทฤษฎีของนักปราชญ์/นักกฎหมาย (ระบุชื่อ-นามสกุล (ปีเกิด-ปีที่เสียชีวิต) ชาว...นัก...) หรือถ้าเห็นว่า ควรรับฟังพยานหลักฐานทุกชนิดที่สามารถพิสูจน์ความจริงได้ แม้จะเป็นพยานหลักฐานที่ได้มาโดยไม่ชอบด้วยกฎหมายก็ตาม เพราะผู้วิจัยเชื่อว่าแม้พยานหลักฐานจะได้มาโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย แต่ถ้าสามารถพิสูจน์ความจริงได้ก็ควรรับฟังได้ ก็ไม่ควรยกทฤษฎีเรื่องผลไม้พิษ (fruits of the poisonous tree) แต่ควรแสวงหาทฤษฎีเกี่ยวกับการค้นหาความจริง หรือทฤษฎีเกี่ยวกับการรับฟังพยานหลักฐานในระบบใดส่วนที่มีหลักเกณฑ์การรับฟังพยานหลักฐานที่เปิดกว้างกว่า เป็นต้น)

3) มี่งานวิจัย (รวมถึงวิทยานิพนธ์หรือการศึกษาค้นคว้าอิสระด้วย) ที่เกี่ยวข้องหรือไม่ และงานวิจัยดังกล่าวมีผลลัพธ์อย่างไร ในเรื่องนี้ ควรทำความเข้าใจในเบื้องต้นว่า การอ้างอิงงานวิจัยนั้น โดยหลักการแล้ว ควรอ้างอิงผลลัพธ์จากการวิจัย (ปกติจะอยู่ในบทที่ 4 หรือ 5) ไม่ใช่อ้างอิงวรรณกรรมที่ผู้ทำวิจัยสืบค้นและรวบรวมมา ฟังตระหนกว่าการคัดลอกวรรณกรรมของงานวิจัยที่บุคคลอื่นรวบรวมไว้มาใส่ในวิทยานิพนธ์หรือการค้นคว้าอิสระของตนนั้นเป็นการละเมิดลิขสิทธิ์อย่างไรก็ดี ถ้ามีการคัดลอกข้อความมาจากงานวิจัยของบุคคลอื่นนักศึกษาต้องอ้างอิงให้สมบูรณ์ด้วย เช่น Federal Clothing Trades Award 191, Clauses 26,27 (Commonwealth Arbitration Reports, Volume 252, 1981, p.662 อ้างใน เอกพงศ์ คลังกรณ์ มาตรการในการให้ความคุ้มครองผู้รับงานไปทำที่บ้านในประเทศไทย วิทยานิพนธ์ ปริญญานิติศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชานิติศาสตร์ คณะนิติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2545 หน้า 69 และแม้จะมีการอ้างอิงแต่นำมามากเกินสมควรก็เป็นการละเมิดลิขสิทธิ์เช่นกัน ต้องระลึกอยู่เสมอว่าการนำงานสร้างสรรค์อันมีลิขสิทธิ์ของบุคคลอื่นมาใช้นั้นไม่ใช่การคัดลอกทุกตัวอักษร เว้นแต่จะเป็นถ้อยคำสำคัญหรือเป็นความเห็นของผู้เขียน แต่ต้องมีเครื่องหมายคำพูด (quotation mark) หรือเครื่องหมายอัญประกาศ (“ ”) และถ้าในประโยคหรือข้อความนั้นมีเครื่องหมายคำพูดซ้อนเข้ามา ให้ใช้เครื่องหมายคำพูดเดี่ยว (single quotation) เช่น “... ‘...’ ...”

4) พยายามเชื่อมโยงเนื้อหาเข้าไปให้ถึงหัวข้อที่จะทำการศึกษาค้นคว้า

1.3 บทที่ 3 หลักกฎหมายไทยในปัจจุบัน

1) เรื่องที่ศึกษาค้นคว้านี้เกี่ยวข้องกับกฎหมายฉบับใดบ้าง กล่าวถึงเฉพาะกฎหมายที่เกี่ยวข้องโดยตรงเท่านั้น

2) มีกฎหมายไทยบัญญัติไว้หรือไม่ ถ้ามี มีหลักกฎหมายอย่างไร/แต่ละฉบับแตกต่างกันอย่างไร

3) อาจอ้างแนวบรรทัดฐานของศาลฎีกาประกอบได้เพื่อยืนยันหลักกฎหมายที่ใช้ในประเทศไทย

4) มีแนวปฏิบัติอย่างไร (ในกรณีที่มีปัญหาเกี่ยวกับแนวปฏิบัติ)

5) มีประเด็นปัญหาและอุปสรรคอย่างไร พยายามตั้งประเด็นของปัญหาที่เกิดขึ้น

6) อาจชี้ให้เห็นว่า ในต่างประเทศ (ระบุชื่อประเทศ) มีปัญหาเดียวกับประเทศไทยหรือไม่ ถ้ามี ประเทศนั้น ๆ แก้ปัญหาอย่างไร ถ้าไม่มี ทำไมถึงไม่มี และกฎหมายของประเทศนั้นจะนำมาปรับใช้กับประเทศไทยได้หรือไม่/เพราะเหตุใด

1.4 บทที่ 4 วิเคราะห์กฎหมายไทยเปรียบเทียบกับกฎหมายระหว่างประเทศและ/หรือกฎหมายของต่างประเทศ/หรือบทวิเคราะห์เชิงกฎหมายเปรียบเทียบกับ (ระบุชื่อ/หัวข้อวิทยานิพนธ์/การศึกษาค้นคว้าอิสระ)

1.4.1 ควรมีเนื้อหา ดังนี้

1) กรณีวิเคราะห์เปรียบเทียบกับกฎหมายระหว่างประเทศ ควรให้เหตุผลว่าทำไมจึงต้องยกกฎหมายระหว่างประเทศนั้น (กรณีเกี่ยวข้องกับกฎหมายระหว่างประเทศต้องเกริ่นให้เห็นว่าทำไมประเทศไทยต้องผูกพันตามกฎหมายระหว่างประเทศฉบับนั้นด้วย)

2) การวิเคราะห์เปรียบเทียบกับกฎหมายของต่างประเทศ ควรให้เหตุผลว่าทำไมจึงเลือกกฎหมายของประเทศนั้น ๆ เช่น เป็นประเทศเพื่อนบ้าน เป็นประเทศที่ใช้ระบบไตสวนหรือประเทศไทยนำหลักกฎหมายของประเทศนั้นมาเป็นต้นแบบในการร่างกฎหมาย หรือมีกฎหมายของประเทศนั้น (ประเทศต่าง ๆ ในยุโรป อเมริกา คานาดา ออสเตรเลีย ญี่ปุ่น ...) ซึ่งอาจนำมาศึกษาวิเคราะห์เชิงกฎหมายเปรียบเทียบ เพื่อหาแนวทางในการแก้ไข/ปรับปรุงปัญหาทางกฎหมาย และปรับใช้เป็นข้อเสนอแนะ เป็นต้น

3) ต้องระบุข้อมูลเพื่อการสืบค้นกฎหมายระหว่างประเทศ หรือกฎหมายของต่างประเทศด้วย โดยเฉพาะ ชื่อกฎหมาย มาตราหรือข้อ เพื่อให้ผู้อ่านสามารถสืบค้นเพื่อขยายผลต่อไปได้ เช่น ประมวลกฎหมายแรงงาน (Code du travail) ของประเทศฝรั่งเศส มาตรา L. 1211-1-L.1274-7 เป็นต้น

4) หลักกฎหมายที่นำมาใช้ในการวิเคราะห์เปรียบเทียบ ควรเป็นหลักกฎหมายที่สนับสนุนความเห็นของผู้วิจัย

5) เปรียบเทียบกฎหมายระหว่างประเทศ หรือ กฎหมายต่างประเทศ ที่แตกต่างหรือเหมือนกับกฎหมายไทยอย่างไรและอาจทำตารางเปรียบเทียบให้เห็นข้อแตกต่างหรือข้อเหมือนให้ชัดเจนยิ่งขึ้น

*** (หรืออาจเขียนบทที่ 4 เป็น หลักกฎหมายระหว่างประเทศและกฎหมายของประเทศ ... เกี่ยวกับ... และบทที่ 5 เป็นบทวิเคราะห์เชิงกฎหมายเปรียบเทียบกับ... ซึ่งบทที่ 3 (กฎหมายไทย) และบทที่ 4 (กฎหมายระหว่างประเทศและกฎหมายต่างประเทศ) อาจสลับที่กัน

1.5 บทที่ 5 บทสรุปและข้อเสนอแนะ

ต้องแยกเป็น 2 ข้อ คือ 5.1 บทสรุป และ 5.2 ข้อเสนอแนะ ดังนี้

1.5.1 บทสรุป สรุปสาระสำคัญที่เกี่ยวข้อง โดยเฉพาะประเด็นปัญหาทางกฎหมาย และอุปสรรคที่เกี่ยวข้อง... ที่ทำให้เลือกศึกษาวิจัยเรื่องนี้

1.5.2 ข้อเสนอแนะ เสนอแนะว่าควรแก้ไขปัญหายังไร ต้องมีข้อเสนอทางกฎหมายเป็นหลัก ซึ่งมีหลักเกณฑ์ดังนี้

1) เนื่องจากเป็นการศึกษาวิจัยทางนิติศาสตร์ ดังนั้น ข้อเสนอแนะจึงต้องเป็นปัญหาที่เกิดจากบทบัญญัติของกฎหมาย ซึ่งอาจเป็นปัญหาที่กฎหมายบัญญัติไว้ไม่ชัดเจน หรือไม่ได้บัญญัติไว้ในเรื่องที่วิจัย/ศึกษาวิจัย เช่น ผู้วิจัยมีแนวคิดว่าจะไม่ควรรับฟังพยานหลักฐานที่ได้มาโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย ไม่ว่ากรณีใด ๆ ก็อาจเสนอให้มีการบัญญัติกฎหมายเพิ่มหรือแก้ไขปรับปรุง หรือยกเลิกข้อความบางส่วนในกฎหมาย **ไม่ใช่เสนอให้มีการอบรมพนักงานสอบสวนให้รวบรวมพยานหลักฐานโดยวิธีการที่ชอบด้วยกฎหมายเท่านั้น** เพราะข้อเสนอแนะให้อบรมดังกล่าวไม่ใช่การแก้ปัญหาในทางกฎหมาย

2) ข้อเสนอแนะต้องเกี่ยวข้องกับปัญหาที่ตั้งไว้ในบทที่ 3 หรือบทที่ 4 ไม่ใช่เพ่งปรากฏในบทสรุปและข้อเสนอแนะ

3) ข้อเสนอแนะควรระบุวิธีการแก้ปัญหาว่าจะแก้ปัญหายังไร เช่น ควรยกเลิกกฎหมายที่เกี่ยวข้อง หรือควรยกเลิกเฉพาะมาตราที่เกี่ยวข้อง หรือแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายมาตราใดและจะแก้ไขเพิ่มเติมอย่างไร เพราะเหตุใด มีกฎหมายระหว่างประเทศ และหรือกฎหมายของประเทศใดบ้าง แก้ไขแล้วจะเป็นผลอย่างไร เพราะเหตุใด กรณีที่ยังไม่มีกฎหมายในเรื่องนั้น ผู้วิจัยอาจร่างกฎหมายตามแนวคิดของผู้วิจัยเพื่อประกอบข้อเสนอแนะ ซึ่งต้องระบุเหตุผลดังกล่าวเช่นเดียวกัน หรืออาจแนบเป็นภาคผนวกของวิทยานิพนธ์หรือการศึกษาค้นคว้าอิสระ (สารนิพนธ์) ก็ได้

2. การลำดับหัวข้อ

การลำดับหัวข้อในแต่ละบทให้เรียงลำดับโดยเริ่มจากหัวข้อที่ 1 เท่านั้น ไม่ใช่ 1.1 หรือ 2.1 ไม่ว่าจะเป็นบทใดก็ตาม และให้ใช้ลำดับดังนี้

1. หัวข้อใหญ่ (ตัวหนา)

1.1 หัวข้อรอง (ตัวหนา+เอน)

1.1.1 หัวข้อลำดับสาม (เอน-ไม่หนา)

- 1) หัวข้อย่อยลำดับสี่ (เอน-ไม่หนา)
- ก. หัวข้อย่อยลำดับหก (เอน-ไม่หนา)
- ก) หัวข้อย่อยลำดับเจ็ด (เอน-ไม่หนา)
- (1) หัวข้อย่อยลำดับที่แปด (เอน-ไม่หนา)

3. การอ้างอิงและบรรณานุกรม

3.1 การอ้างอิง ตามที่ มสธ.ใช้ในการทำงานวิชาการ มี 2 ระบบ คือ

3.1.1 ระบบนาม-ปี ใช้วิธีใส่วงเล็บ (ชื่อ นามสกุล ผู้แต่งพ.ศ.ที่พิมพ์)

3.1.2 ระบบเชิงอรรถ มีหลักการคือ

1) ให้ใส่ที่ท้ายหน้าโดยใช้รูปแบบตามที่คู่มือการพิมพ์วิทยานิพนธ์หรือการศึกษาค้นคว้าอิสระ(สารนิพนธ์)กำหนด

2) ลำดับต่อเนื่องตั้งแต่หน้าแรกจนหน้าสุดท้าย

3) ชื่อผู้เขียน “ชื่อบทความ” (กรณีของวารสารหรือหนังสือซึ่งมีหลายบทความที่ผู้แต่งหลายคน ให้ใส่ “---“ ครอบชื่อบทความ) ชื่อหนังสือ(ชื่อหนังสือต้องพิมพ์เอน) จังหวัด สำนักพิมพ์ (ไม่ต้องใส่คำว่าสำนักพิมพ์ ให้ใส่ชื่อสำนักพิมพ์เลย) พ.ศ. (ให้ใส่ปีไปเลยไม่ต้องใส่คำว่า พ.ศ.) หน้า

4) การอ้างอิงในงานวิจัย (**ทั้งการศึกษาค้นคว้าอิสระและวิทยานิพนธ์ของสาขาวิชานิติศาสตร์ให้ใช้การอ้างอิงระบบเชิงอรรถเท่านั้น**)

5) กรณีอ้างอิงซ้ำเล่ม ถ้าเป็นการอ้างอิงเชิงอรรถที่ต่อเนื่องกันให้ใช้ “เรื่องเดียวกัน” แต่ถ้าเชิงอรรถไม่ต่อเนื่องกัน (มีเชิงอรรถอื่นคั่น) ให้ใส่ชื่อผู้เขียน แล้วตามด้วยชื่อหนังสือ และหน้าที่อ้างอิง
หมายเหตุ สาขาวิชานิติศาสตร์ใช้ระบบเชิงอรรถ

3.2 บรรณานุกรม

ชื่อผู้เขียน พ.ศ. ชื่อหนังสือ จังหวัด สำนักพิมพ์

ตัวอย่างการอ้างอิงบรรณานุกรม

1. หนังสือ

1.1 เชิงอรรถ ชื่อผู้แต่ง. ชื่อหนังสือ.(ครั้งที่พิมพ์-กรณีพิมพ์มากกว่า 1 ครั้ง). จังหวัด/เมืองที่พิมพ์ : ชื่อสำนักพิมพ์. ปีที่พิมพ์. หน้าอ้างอิง.

กรณีหนังสือภาษาอังกฤษ

- ให้ใช้ “p.”(กรณีอ้างหน้าเดียว) หรือ “pp.” (กรณีอ้างหลายหน้า) แทนคำว่า “หน้า”
- ชื่อผู้แต่ง ให้ใช้ชื่อตัวก่อน แล้วตามด้วยนามสกุล (ต่างจากบรรณานุกรมที่ใช้นามสกุลก่อน

แล้วตามด้วยชื่อตัว)

ตัวอย่าง

เกษมสันต์ วิลาวรรณ. คำอธิบายกฎหมายแรงงาน. (พิมพ์ครั้งที่ 22). กรุงเทพมหานคร: วิญญูชน. 2558.หน้า 215.

Brian Bercusson. *European labour law*. Cambridge : Cambridge University Press. 2009.p.103.

1.2 บรรณานุกรม ชื่อผู้แต่ง. (ปีที่พิมพ์). ชื่อหนังสือ.(ครั้งที่พิมพ์-กรณีพิมพ์มากกว่า 1 ครั้ง). จังหวัด/เมืองที่พิมพ์ : ชื่อสำนักพิมพ์.

ตัวอย่าง

เกษมสันต์ วิลาวรรณ.(2558). คำอธิบายกฎหมายแรงงาน. (พิมพ์ครั้งที่ 22). กรุงเทพมหานคร: วิญญูชน.
Bercusson, Brian. (2009). *European labour law*. Cambridge : Cambridge University Press.

2. หนังสือรายงานประจำปี และหนังสือที่พิมพ์ในโอกาสพิเศษ

2.1 เชิงอรรถ ชื่อหน่วยงาน. ชื่อหนังสือ. จังหวัด/เมืองที่พิมพ์:ชื่อหน่วยงานย่อยที่รับผิดชอบจัดทำ. ปีที่พิมพ์.หน้าอ้างอิง.

ตัวอย่าง

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช. 21 ปีมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช 5 กันยายน 2542.
นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.2542. หน้า 20.

ILO, *A Fair Globalization: Creating opportunities for all, Report of the World Commission on the Social Dimension of Globalization* .Geneva:International Labour Office. 2004. p.143.

2.2 บรรณานุกรม ชื่อหน่วยงาน. (ปีที่พิมพ์).ชื่อหนังสือ. จังหวัด/เมืองที่พิมพ์:ชื่อหน่วยงานย่อยที่รับผิดชอบจัดทำ.

ตัวอย่าง

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.(2542). 21 ปีมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช 5 กันยายน 2542.

นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.

ILO, (2004). *A Fair Globalization: Creating opportunities for all, Report of the World Commission on the Social Dimension of Globalization*. Geneva: International Labour Office.

3. หนังสือแปล

3.1 เชิงอรรถ ชื่อผู้แต่งของงานต้นฉบับ. ชื่อเรื่องภาษาไทย แปลจาก [ชื่อเรื่องงานต้นฉบับ] (ครั้งที่พิมพ์ – กรณีพิมพ์มากกว่า 1 ครั้ง) (ชื่อ, ผู้แปล).จังหวัด/เมืองที่พิมพ์:ชื่อสำนักพิมพ์.หน้าที่อ้างอิง.

ตัวอย่าง

โรแวน กิบสัน. *คิดใหม่เพื่ออนาคต* [Rethinking the future] (ธันยวัชร ไชยตระกูลชัย, ผู้แปล).

กรุงเทพฯ : ผู้จัดการ. 2544.หน้า 31.

3.2 บรรณานุกรม ชื่อผู้แต่งของงานต้นฉบับ.(ปีที่พิมพ์). ชื่อเรื่องภาษาไทย แปลจาก [ชื่อเรื่องงานต้นฉบับ] (ครั้งที่พิมพ์ – กรณีพิมพ์มากกว่า 1 ครั้ง) (ชื่อ, ผู้แปล).จังหวัด/เมืองที่พิมพ์:ชื่อสำนักพิมพ์.

ตัวอย่าง

โรแวน กิบสัน. (2544). *คิดใหม่เพื่ออนาคต* [Rethinking the future] (ธันยวัชร ไชยตระกูลชัย, ผู้แปล).

กรุงเทพฯ : ผู้จัดการ.

4. บทความในวารสาร

4.1 เชิงอรรถ ชื่อผู้แต่ง. ชื่อบทความ. ชื่อวารสาร,เลขปีที่(เลขฉบับที่), เลขหน้าของบทความทั้งเรื่อง.หน้าที่อ้างอิง.

ตัวอย่าง

เพชร จารุสกุล. ผลกระทบของการใช้ค่านำหน้านามหญิงที่สมรสว่า “นางสาว”. *วารสารกฎหมาย สุโขทัยธรรมาธิราช*, 20(1), 28-34.หน้า 29.

Cleopatra Doumbia-Henry . Free Trade Agreements and Labour Rights: Recent Developments, *International Labour Review*, 145(No.3), 183-190, p.185.

4.2 บรรณานุกรม ชื่อผู้แต่ง.(ปีที่พิมพ์) ชื่อบทความ. ชื่อวารสาร,เลขปีที่(เลขฉบับที่), เลขหน้าของบทความทั้งเรื่อง.

ตัวอย่าง

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.(2542). 21 ปีมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช 5 กันยายน 2542.

นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.

ILO, (2004). *A Fair Globalization: Creating opportunities for all, Report of the World Commission on the Social Dimension of Globalization*. Geneva: International Labour Office.

5. บทความในหนังสือพิมพ์

5.1 เจริญรณ ชื่อผู้แต่ง. ชื่อบทความ. ชื่อหนังสือพิมพ์.(ปีที่พิมพ์, วันที่/เดือน). เลขหน้า.

ตัวอย่าง

สุริวงค์ เอื้อปฏิภาณ. ทำไมจึงมั่นใจมีเลือกตั้งปี 60. *มติชนรายวัน*. (2559, 29 มกราคม). หน้า 2.

5.2 บรรณานุกรม ชื่อผู้แต่ง. (ปีที่พิมพ์, วันที่/เดือน). ชื่อบทความ. ชื่อหนังสือพิมพ์.เลขหน้า.

ตัวอย่าง

สุริวงค์ เอื้อปฏิภาณ. (2559, 29 มกราคม). ทำไมจึงมั่นใจมีเลือกตั้งปี 60. *มติชนรายวัน*. หน้า 2.

6. บทความในสารานุกรม

6.1 เจริญรณ ชื่อผู้แต่ง. ชื่อบทความ. ใน ชื่อสารานุกรม.ปีที่พิมพ์.(หมายเลขเล่มที่ปรากฏบทความ, หน้า).

ตัวอย่าง

วุฒิชัย มูลศิลป์. กฎหมายตราสามดวง. ใน *สารานุกรมประวัติศาสตร์ไทย*. 2549. (เล่ม 1, อักษร ก, น.12-16).

6.2 บรรณานุกรม ชื่อผู้แต่ง. (ปีที่พิมพ์). ชื่อบทความ. ใน ชื่อสารานุกรม.(หมายเลขเล่มที่ปรากฏบทความ, หน้า).

ตัวอย่าง

วุฒิชัย มูลศิลป์. (2549). กฎหมายตราสามดวง. ใน *สารานุกรมประวัติศาสตร์ไทย*. (เล่ม 1, อักษร ก, หน้า 12-16).

7. วิทยานิพนธ์และการศึกษาค้นคว้าอิสระ

7.1 เชิงอรรถ ชื่อผู้ทำวิทยานิพนธ์. ชื่อวิทยานิพนธ์ (ระดับของวิทยานิพนธ์).ชื่อสถาบัน, จังหวัดหรือเมืองที่พิมพ์. ปีที่พิมพ์.หน้าที่ย่าง.

ตัวอย่าง

อภิรัตน์ ทองประดิษฐ์. คำตอบแทนและการประกันสังคมของผู้รับงานไปทำที่บ้าน (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ) มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, นนทบุรี. 2555. หน้า 17.

วรรณวิมล ไกรวงศ์. การตรวจสอบการจับกุมตามพระราชบัญญัติศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว พ.ศ.2553. (การศึกษาค้นคว้าอิสระ ปริญญาโทบริหารธุรกิจ) มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, นนทบุรี. 2556. หน้า 31.

7.2 บรรณานุกรม ชื่อผู้ทำวิทยานิพนธ์.(ปีที่พิมพ์). ชื่อวิทยานิพนธ์ (ระดับของวิทยานิพนธ์).ชื่อสถาบัน, จังหวัดหรือเมืองที่พิมพ์. หน้าที่ย่าง.

ตัวอย่าง

อภิรัตน์ ทองประดิษฐ์. (2555). คำตอบแทนและการประกันสังคมของผู้รับงานไปทำที่บ้าน (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ) มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, นนทบุรี.

วรรณวิมล ไกรวงศ์. (2556). การตรวจสอบการจับกุมตามพระราชบัญญัติศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว พ.ศ. 2553. (การศึกษาค้นคว้าอิสระ ปริญญาโทบริหารธุรกิจ). มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, นนทบุรี.

8. จุลสารและเอกสารไม่ได้ตีพิมพ์เผยแพร่

8.1 เชิงอรรถ ชื่อผู้แต่ง. ชื่อเรื่อง. จังหวัด/เมืองที่พิมพ์ : ชื่อสำนักพิมพ์.ปีที่พิมพ์.หน้าที่ย่าง.

ตัวอย่าง

ชนินาถ สัตต. คำแนะนำการทำวิทยานิพนธ์และการค้นคว้าอิสระ. นนทบุรี : สาขาวิชานิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช. (ม.ป.ท.).หน้า 5.

หมายเหตุ :

ม.ป.ป. ให้ใช้ในกรณีที่ ไม่ปรากฏปีที่พิมพ์.

ม.ป.พ.ให้ใช้ในกรณีที่ ไม่ปรากฏชื่อสำนักพิมพ์หรือโรงพิมพ์.

ม.ป.ท. ให้ใช้ในกรณีที่ ไม่ปรากฏทั้งสถานที่พิมพ์และปีที่พิมพ์.

ถ้าไม่ปรากฏทั้งสถานที่พิมพ์ และปีที่พิมพ์ให้ใช้ ม.ป.ท. หรือ, ม.ป.ป.

8.2 บรรณานุกรม ชื่อผู้แต่ง. (ปีที่พิมพ์). ชื่อเรื่อง. จังหวัด/เมืองที่พิมพ์ : ชื่อสำนักพิมพ์.

ตัวอย่าง

ชนินาฏ ลีตส์. (ม.ป.ท.). *คำแนะนำการทำวิทยานิพนธ์และการค้นคว้าอิสระ*. นนทบุรี : สาขาวิชานิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.

9. การสัมภาษณ์

9.1 บทสัมภาษณ์ที่ไม่ได้ตีพิมพ์ โดยผู้เขียน/ผู้วิจัยเป็นผู้สัมภาษณ์

9.1.1 **เชิงอรรถ** ชื่อผู้ให้สัมภาษณ์. ชื่อตำแหน่ง (ถ้ามี). สถานที่สัมภาษณ์. วัน เดือน ปีที่สัมภาษณ์.

ตัวอย่าง

กุลพล พลวัน. สัมภาษณ์ที่สาขาวิชานิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช. 20 กันยายน 2547.

9.1.2 **บรรณานุกรม** ชื่อผู้ให้สัมภาษณ์. (ปีที่สัมภาษณ์). ชื่อตำแหน่ง (ถ้ามี). สถานที่สัมภาษณ์. วัน เดือน ปีที่สัมภาษณ์.

ตัวอย่าง

กุลพล พลวัน. (2547). สัมภาษณ์ที่สาขาวิชานิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช. 20 กันยายน 2547.

9.2 บทสัมภาษณ์ที่พิมพ์เผยแพร่ ให้ใช้แบบแผนตามประเภทเอกสารที่พิมพ์เผยแพร่

9.2.1 **เชิงอรรถ** ให้ใช้แบบแผนตามประเภทเอกสารที่พิมพ์เผยแพร่ เช่น ถ้าพิมพ์เผยแพร่โดยวารสาร ก็ใช้รูปแบบการอ้างอิงบทความในวารสาร ถ้าพิมพ์เผยแพร่โดยหนังสือพิมพ์ ก็ใช้รูปแบบการอ้างอิงบทความในหนังสือพิมพ์

ตัวอย่าง

รังสรรค์ แสงสุข. “สัมภาษณ์ผู้ที่ได้รับการเสนอชื่อให้ดำรงตำแหน่งอธิการบดีมหาวิทยาลัยรามคำแหง”. สัมภาษณ์โดย กองบรรณาธิการ. *ข่าวรวมคำแหง*. 13 ธันวาคม 2536. หน้า 3.

John Fowles. “A Conversation with John Fowles” interview by Robert Foulke. *Salmagundi*. 68-69 (fall-winter 1985): 367-368.

9.2.2 **บรรณานุกรม** ให้ใช้แบบแผนตามประเภทเอกสารที่พิมพ์เผยแพร่

ตัวอย่าง

รังสรรค์ แสงสุข. (2536). “สัมภาษณ์ผู้ที่ได้รับการเสนอชื่อให้ดำรงตำแหน่งอธิการบดีมหาวิทยาลัยรามคำแหง”. สัมภาษณ์โดย กองบรรณาธิการ. *ข่าวรวมคำแหง*, 13 ธันวาคม 2536, หน้า 3.

Fowles, John. “A Conversation with John Fowles.” Interview by Robert Foulke, *Salmagundi*, 68-69 (fall-winter 1985): 367-368.

10. สารสนเทศบน Internet

10.1 สารสนเทศนั้นมีลักษณะเป็นข้อมูลประชาสัมพันธ์ทั่วไป

10.1.1 เชิงอรรถ ชื่อเว็บ. ชื่อข้อมูลประชาสัมพันธ์. วัน เดือน ปี ที่สืบค้น. สืบค้นจาก URL ของข้อมูลนั้น. (ถ้าอ้างอิงเว็บภาษาต่างชาติให้ใช้ “Retrieved from” แทนคำว่า “สืบค้นจาก”)

ตัวอย่าง

กระทรวงยุติธรรม. 119 ปี สถาปนากกระทรวงยุติธรรม. 1 พฤศจิกายน 2553 สืบค้นจาก http://www.moj.go.th/th/justice/home2-cms-transmit.php?section=main_magazine.

The Open University of Japan. Academic Procedures. October 27, 2010.

Retrieved from : http://www.ouj.ac.jp/eng/pdf/Academic_Procedures.pdf.

10.1.2 บรรณานุกรม ชื่อเว็บ. (ปี ที่สืบค้น). ชื่อข้อมูลประชาสัมพันธ์. วัน เดือน ปี ที่สืบค้น. สืบค้นจาก URL ของข้อมูลนั้น.

ตัวอย่าง

กระทรวงยุติธรรม. (2553) 119 ปี สถาปนากกระทรวงยุติธรรม. 1 พฤศจิกายน 2553. สืบค้นจาก http://www.moj.go.th/th/justice/home2-cms-transmit.php?section=main_magazine.

The Open University of Japan. (2010). “Academic Procedures”. October 27, 2010.

Retrieved from: http://www.ouj.ac.jp/eng/pdf/Academic_Procedures.pdf.

10.2 สารสนเทศนั้นมีลักษณะเป็นบทความ

10.2.1 เชิงอรรถ ชื่อผู้แต่ง. ชื่อบทความ. ชื่อเว็บ. วัน เดือน ปี ที่สืบค้น. สืบค้นจาก URL ของบทความนั้น (ถ้าอ้างอิงเว็บภาษาต่างชาติให้ใช้ “Retrieved from” แทนคำว่า “สืบค้นจาก”)

ตัวอย่าง

คัมภีร์ แก้วเจริญ. อัยการอิสระ. คัมภีร์กฎหมาย. 1 พฤศจิกายน 2553. สืบค้นจาก <http://www.comepee.com>.

10.2.2 บรรณานุกรม ชื่อผู้แต่ง.(ปีที่สืบค้น). ชื่อบทความ. ชื่อเว็บ. วัน เดือน ปี ที่สืบค้น. สืบค้นจาก URL ของบทความนั้น

ตัวอย่าง

คัมภีร์ แก้วเจริญ. (2553). อัยการอิสระ. คัมภีร์กฎหมาย. 1 พฤศจิกายน 2553. สืบค้นจาก <http://www.comepee.com>.

11. สารสนเทศจากวัสดุสารสนเทศ

11.1 เชิงอรรถ ชื่อผู้สร้างงาน. ชื่อเรื่อง. (ชนิดของสารสนเทศ เช่น ซีดี ซีดีรอม ภาพยนตร์ เป็นต้น). จังหวัดหรือเมืองที่ผลิต : ผู้ผลิต. ปีที่ผลิต.

ตัวอย่าง

อิทธิสุนทร วิชัยลักษณ์ (ผู้กำกับ). โหมโรง. [ภาพยนตร์]. กรุงเทพฯ : สหมงคลฟิล์ม อินเตอร์เนชั่นแนล. 2544.

11.2 บรรณานุกรม ชื่อผู้สร้างงาน. (ปีที่ผลิต). ชื่อเรื่อง. (ชนิดของสารสนเทศ เช่น ซีดี ซีดีรอม ภาพยนตร์ เป็นต้น). จังหวัดหรือเมืองที่ผลิต : ผู้ผลิต.

ตัวอย่าง

อิทธิสุนทร วิชัยลักษณ์ (ผู้กำกับ).(2544). โหมโรง. [ภาพยนตร์]. กรุงเทพฯ : สหมงคลฟิล์ม อินเตอร์เนชั่นแนล.

12. เอกสารการสอนและประมวลสาระชุดวิชา

12.1 เชิงอรรถ ชื่อผู้แต่ง. ชื่อหน่วย. ใน ชื่อเอกสารการสอนชุดวิชาหรือชื่อประมวลสาระชุดวิชา เล่มที่, หน่วยที่, ปรับปรุงครั้งที่ (กรณีที่มีการปรับปรุงเอกสารการสอนหรือประมวลสาระชุดวิชา). นนทบุรี : ชื่อสาขาวิชาที่รับผิดชอบ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช. ปีที่พิมพ์. เลขหน้า.

ตัวอย่าง

กิตติพงศ์ หังสพฤกษ์. จำรงงาน. ใน เอกสารการสอนชุดวิชากฎหมายพาณิชย์ 1, เล่มที่ 2, หน่วยที่ 12, นนทบุรี: สาขาวิชานิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช. 2547. หน้า 205.

12.2 บรรณานุกรม ชื่อผู้แต่ง. (ปีที่พิมพ์). ชื่อหน่วย. ใน ชื่อเอกสารการสอนชุดวิชาหรือชื่อประมวลสาระชุดวิชา, เล่มที่, หน่วยที่, ปรับปรุงครั้งที่ (กรณีที่มีการปรับปรุงเอกสารการสอนหรือประมวลสาระชุดวิชา) นนทบุรี : ชื่อสาขาวิชาที่รับผิดชอบ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.

ตัวอย่าง

กิตติพงศ์ หังสพฤกษ์. (2547). จำรงงาน. ใน เอกสารการสอนชุดวิชากฎหมายพาณิชย์ 1, เล่มที่ 2, หน่วยที่ 12, นนทบุรี: สาขาวิชานิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.

13. สิ่งพิมพ์รัฐบาล

13.1 เชิงอรรถ ชื่อหน่วยงาน. ชื่อเอกสาร. จังหวัดหรือเมืองที่พิมพ์: หน่วยงานรองที่รับผิดชอบการพิมพ์. ปีที่พิมพ์. เลขหน้า.

ตัวอย่าง

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. *ชนบทไทย*. กรุงเทพฯ: กองศึกษาภาวะเศรษฐกิจและเผยแพร่การพัฒนา สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. 2523. หน้า 10.

13.2 บรรณานุกรม ชื่อหน่วยงาน. (ปีที่พิมพ์). *ชื่อเอกสาร*. จังหวัดหรือเมืองที่พิมพ์: หน่วยงาน
รองที่รับผิดชอบการพิมพ์.

บรรณานุกรม

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2523). *ชนบทไทย*. กรุงเทพฯ: กองศึกษาภาวะเศรษฐกิจและเผยแพร่การพัฒนา สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ.

14. รายงานวิจัย

14.1 เชิงอรรถ ชื่อผู้วิจัย. *ชื่อรายงานวิจัย*. ชื่อหน่วยงานที่ให้ทุนทำการวิจัย. จังหวัดหรือเมือง
ที่พิมพ์. ปีที่พิมพ์. เลขหน้า.

ตัวอย่าง

ชัยอนันต์ สมุทวณิช. *รายงานการวิจัยประกอบร่างพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.
ประเด็น ทรัพยากรเพื่อการศึกษา*. สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. กรุงเทพมหานคร.
2541. หน้า 36.

14.2 บรรณานุกรม ชื่อผู้วิจัย. (ปีที่พิมพ์). *ชื่อรายงานวิจัย*. ชื่อหน่วยงานที่ให้ทุนทำการวิจัย.
จังหวัดหรือเมืองที่พิมพ์.

ตัวอย่าง

ชัยอนันต์ สมุทวณิช. (2541). *รายงานการวิจัยประกอบร่างพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ...
ประเด็น ทรัพยากรเพื่อการศึกษา*. สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. กรุงเทพฯ

15. คำพิพากษาศาลฎีกา

15.1 การอ้างอิงเนื้อความในคำพิพากษาศาลฎีกา ให้พิมพ์ “คำพิพากษาศาลฎีกาที่” หรือ
“ฎ.” ตามด้วยเลขคำพิพากษาศาลฎีกา / พ.ศ.

ตัวอย่าง การอ้างเฉพาะเลขคำพิพากษาศาลฎีกา

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 8629/2550

ตัวอย่าง การอ้างเนื้อความคำพิพากษาศาลฎีกาไว้ที่เชิงอรรถ

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 8629/2550 การที่ศาลแรงงานกลางวินิจฉัยว่าการที่จำเลยเลิกจ้าง
โจทก์เป็นการเลิกจ้างที่ไม่เป็นธรรมแล้วไม่กำหนดค่าเสียหายให้แก่โจทก์ โดยเห็นว่าจำเลยยินยอมจ่าย

ค่าชดเชย สิ้นจ้างแทนการบอกกล่าวล่วงหน้า และดอกเบี้ยแก่โจทก์แล้ว ประกอบกับที่โจทก์ได้งานใหม่มาแล้วภายหลังถูกเลิกจ้างเพียงหนึ่งเดือนจึงไม่ได้รับความเสียหายนั้น เป็นการไม่ปฏิบัติให้ถูกต้องตาม พ.ร.บ.จัดตั้งศาลแรงงานและวิธีพิจารณาคดีแรงงานฯ มาตรา 49

15.2 การอ้างหมายเหตุท้ายคำพิพากษาศาลฎีกา ชื่อผู้เขียนหมายเหตุ. คำพิพากษาศาลฎีกาที่ . แหล่งที่มา . ถ้าเป็นเอกสารพิมพ์ ให้ระบุ เล่มคำพิพากษาศาลฎีกา แต่ถ้าสืบค้นจากเว็บ ให้ใส่ URL ของคำพิพากษาศาลฎีกานั้น

ตัวอย่าง การอ้างจากตัวเล่มคำพิพากษาศาลฎีกา

อนินา ชีวติโสภณ. หมายเหตุท้ายคำพิพากษาศาลฎีกาที่ 883/2549. แหล่งที่มา สำนักวิชาการ. เล่ม 5 หน้า 355.

ตัวอย่าง กรณีสืบค้นจาก เว็บของศาลฎีกา

อนินา ชีวติโสภณ. หมายเหตุท้ายคำพิพากษาศาลฎีกาที่ 883/2549. แหล่งที่มา สำนักวิชาการ. 10 มกราคม 2556 . จาก <http://www.deka2007.supremecourt.or.th/deka/web/search.jsp>.

16. การอ้างอิงข้อความจากงานวิชาการอื่น

16.1 เชิงอรรถ อ้างอิงตามประเภทเอกสารต้นฉบับ แล้วตามด้วยคำว่า “อ้างใน” ตามด้วยเอกสารที่อ้างอิงงานต้นฉบับนั้น

ตัวอย่าง

ฉันทนา เจริญศักดิ์. แรงงานหญิงและแรงงานเด็ก. ใน *ประมวลสาระชุดวิชากฎหมายแรงงาน และการอุตสาหกรรมขั้นสูง*, เล่ม 1, หน่วยที่ 6 . นนทบุรี : สาขาวิชานิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช. 2552. หน้า 6-22 ถึง 6-23. อ้างใน พัลลอง มั่นดี. การคุ้มครองดูแลบุตรของลูกจ้างก่อนและหลังคลอด . (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ). มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, นนทบุรี. 2556. หน้า 50.

International Labour Organization. *Maternity Protection*. May 28, 2014. from <http://www.ilo.org/global/topics/equality-and-discrimination/maternity-protection/lang-en/index.htm> อ้างใน ชญา เรื่องปราษฎ. *การคุ้มครองลูกจ้างหญิงมีครรภ์ และ สวัสดิการภายหลังคลอดบุตร*. (การศึกษาค้นคว้าอิสระ ปริญญาโทบริหารธุรกิจ). มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, นนทบุรี. 2556. หน้า 131.

16.2 บรรณานุกรม อ้างอิงตามประเภทเอกสารต้นฉบับ แล้วตามด้วยคำว่า “อ้างใน” ตามด้วยเอกสารที่อ้างอิงงานต้นฉบับนั้น

ตัวอย่าง

ฉันทนา เจริญศักดิ์. (2552). แรงงานหญิงและแรงงานเด็ก. ใน *ประมวลสาระชุดวิชากฎหมายแรงงาน และการอุตสาหกรรมชั้นสูง*, เล่ม 1, หน่วยที่ 6 . นนทบุรี : สาขาวิชานิติศาสตร์.

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช. หน้า 6-22 ถึง 6-23. อ้างใน พัลลอง มั่นดี. การคุ้มครองดูแลบุตรของลูกจ้างก่อนและหลังคลอด . (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ).

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, นนทบุรี. 2556. หน้า 50.

International Labour Organization. (2014). *Maternity Protection*. May 28, 2014. from

<http://www.ilo.org/global/topics/equality-and-discrimination/maternity-protection/lang-en/index.htm> อ้างใน ชญา

เรืองปราชญ์. *การคุ้มครองลูกจ้างหญิงมีครรภ์ และ สวัสดิการภายหลังคลอดบุตร*.

(การศึกษาค้นคว้าอิสระ ปริญญาโทบริหารธุรกิจ). มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, นนทบุรี.

17. การอ้างอิงซ้ำเรื่องเดิม

17.1 การอ้างอิงซ้ำที่ต่อเนื่องกัน ให้ใช้คำว่า “เรื่องเดียวกัน”.

17.2 การอ้างอิงซ้ำที่ไม่ต่อเนื่อง (มีเชิงอรรถอื่นคั่น) ให้ใส่ชื่อผู้แต่ง แล้วตามด้วยชื่อหนังสือ และหน้าที่อ้างเท่านั้น

ตัวอย่าง

วิจิตรา วิเชียรชม. *ย่อหลักกฎหมายแรงงาน*. หน้า 320 .